

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VA!

Știința

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

Anul XXXIV Nr. 6497 Marți 12 Ianuarie 1963 6 PAGINI — 30 BANI

EXPERIENȚĂ ȘI CERINȚE NOI

Despre activitatea
de omologare a produselor
electrotehnice

Realizarea de produse de calitate superioară, comparabile cu cele mai reușite modele similare fabricate pe plan mondial, constituie sarcina centrală și cu caracter permanent a întregii activități economice desfășurate în toate ramurile industriei noastre. O serie de documente de partid și, recent, lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale au stabilit un cuprinzător program privind ridicarea în continuare a nivelului calitativ al produselor.

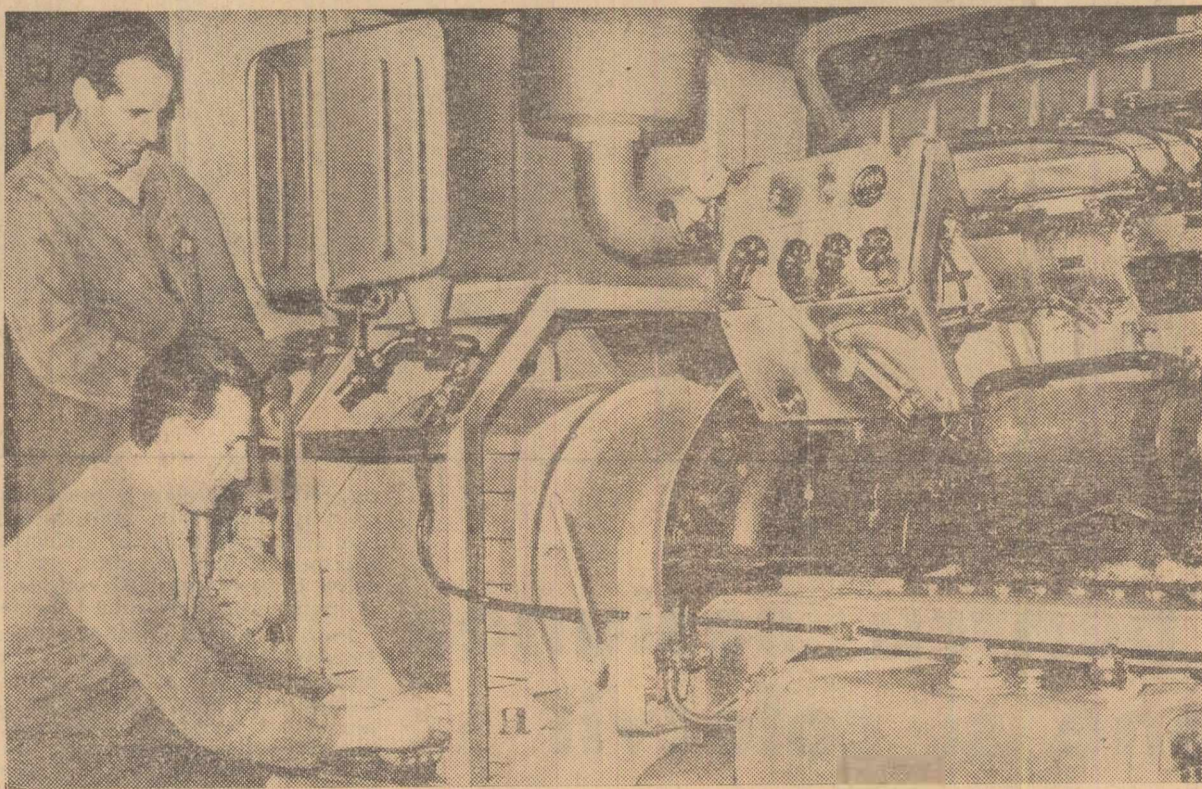
Noțiunea de produs de calitate superioară este complexă. Ea înglobează performanțe tehnice ridicate realizate în dimensiuni și greutate redusă, conducere simplă cu un grad înalt de automatizare, durabilitate, siguranță în funcționare, varietatea sortimentului și aspect plăcut.

Muncitorii, inginerii și tehnicienii din industria electrotehnică din țara noastră se mîndresc — pe drept cuvînt — cu multe din produsele realizate în întreprinderile acestei ramuri, cum sînt: locomotivele Diesel-electrice de 2100 CP fabricate de uzina „Electroputere”-Craiova în colaborare cu alte întreprinderi, seria unitară de motoare asincrone de la 0,6 la 100 kW, executate la Uzina de mașini electrice București, „Electromotor”-Timișoara și întreprinderea „Electroprecizia”-Săcele, tranzistorii, rezistențele și condensatorii fabricați de întreprinderea de piese radio și semiconductori Băneasa, produse care satisfac din toate privințele cerințele calitative. Pentru realizarea de produse cu performanțe tehnico-economice superioare, în întreprinderile din industria electrotehnică s-au luat și se iau în acest an o serie de măsuri, de la ridicarea calificării cadrelor pînă la înzestrarea cu utilaj tehnologic modern, de la folosirea în proiectare a celor mai moderne concepții, pînă la efectuarea — în laboratoare bine înzestrate — a unor experimente experimentări asupra produselor fabricate.

Un rol important în asigurarea calității produselor are și omologarea. Prin omologare, un produs nou capătă dreptul de a fi fabricat în serie. Comisia de omologare are îndatorirea de a verifica în special dacă performanțele produsului realizat corespund celor prevăzute în proiect, dacă acestea sînt la nivelul posibilităților pe care le oferă tehnica modernă iar comportarea în exploatare și durabilitatea noului produs sînt satisfăcătoare, dacă el va corespunde exigențelor beneficiarilor.

În industria electrotehnică, ca și în întreaga ramură constructoare de mașini, omologarea se face — în genere — în două etape: omologarea prototipului și omologarea seriei zero. Prima etapă are drept scop să verifice justetea proiectului. Ea trebuie să arate dacă performanțele realizate de către respectivul produs corespund celor determinate prin calcul în proiect, dacă el este ușor de manevrat, are durabilitatea necesară și aspectul plăcut.

Prin problemele pe care le ridică, omologarea prototipului nu poate fi realizată decît printr-o colaborare strînsă între producător și principalii consumatori, cu asistența tehnică a unor institute de cercetări de specialitate la efectuarea diferitelor încercări și măsurători. După părerea mea, comisia de omologare

Uzina de mașini electrice din București. Se lucrează la alternatorul de 100 kVA. Foto: M. Cioș

a prototipului are nu numai dreptul ci și datoria de a privi cu exigență critică cuvenită caietul de sarcini sau norma provizorie a produsului prezentat spre omologare, de a propune îmbunătățirea sau completarea lor atunci cînd produsul prezentat, deși corespunde acestor documente, nu îndeplinește unele condiții necesare bunei sale funcționări la locul de utilizare. Nu poate fi calificată decît ca superficială munca unei comisii care omologhează numai după „documentele” furnizate de laborator, fără a se convinge cum funcționează produsele. În 1964, comisia care a omologat un nou tip de televizor nu a acordat atenție faptului că, datorită încălzirii aparatului în timpul funcționării, unelori se deforma o piesă care provoca dereglarea acordului sunetului. Defecțiunea respectivă a fost sesizată abia după începerea fabricației și a putut fi înlăturată prin reconstruirea piesei respective dintr-un alt material (termorigid în loc de termoplast, cum fusese inițial).

În unele cazuri, pentru a aprecia comportarea produselor în exploatare, comisiile de omologare prevăd experimentarea acestora un timp mai îndelungat, de ordinul sutelor de ore. Numai după efectuarea unor probe de acest fel se omologhează produse ca mașini-unelte, mașini rutiere, aparatură electromedicină etc. Dar și în asemenea cazuri, comisia de omologare nu se limitează la simpla constatare a faptului că produsul a reușit să funcționeze număr de ore prescris. Verificarea se extinde asupra calității funcționării la sfîrșitul perioadei de verificare (precizie, uzuri etc.). Se întîmplă uneori că abia în exploatarea curentă se constată anumite defecțiuni ale produsului omologat. Desigur, asemenea situații se pot evita dacă comisiile de omologare își măresc exigența, dacă zinele producătoare înțeleg mai bine că este și în propriul lor interes să asigure, încă înainte de a începe fabricația unor produse noi, înlăturarea oricăror defecțiuni care ar putea provoca dificultăți în producție.

În cursul omologării prototipurilor este necesar deci să se constată cu precizie și minuțiozitate modul în care acestea se comportă în funcțiune. Omologările „condiționate” sau „cu recomandări” trebuie combătute, căci asemenea formulări arată că produsul n-a corespuns pe deplin la încercările făcute. Ar trebui să fie evitate și omologările „pe timp limitat”. Asemenia formulări arată fie o lipsă de siguranță a produsului, fie fuga de răspundere a celor care-l omologhează. După părerea mea, prin însuși rostul său în procesul de asimilare, omologarea prototipurilor ar trebui să fie necesară deci să se constată cu precizie și minuțiozitate modul în care acestea se comportă în funcțiune. Omologările „condiționate” sau „cu recomandări” trebuie combătute, căci asemenea formulări arată că produsul n-a corespuns pe deplin la încercările făcute. Ar trebui să fie evitate și omologările „pe timp limitat”. Asemenia formulări arată fie o lipsă de siguranță a produsului, fie fuga de răspundere a celor care-l omologhează. După părerea mea, prin însuși rostul său în procesul de asimilare, omologarea prototipurilor ar trebui să fie necesară

Ing. Romeo VLĂDOIANU
director general în Ministerul
Industriei Construcțiilor
de Mașini

(Continuare în pag. II-a)

Înfăptuind sarcinile desăvîrșirii construcției socialiste

Telegrame ale conferințelor de partid

Conferințele de partid ale organizațiilor raionale Corabia, Năsăud, Buzău, Vinju Mare, precum și conferința organizației de partid de la Combinatul siderurgic Galați au adresat Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, telegrame care relevă realizările dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea organizațiilor de partid, în activitatea lor entuziastă pentru trădarea în viață a sarcinilor desăvîrșirii construcției socialiste, tratate de Congresul al III-lea al P.M.R.

În perioada de la trecutele alegeri și pînă în prezent — se arată în telegrama conferinței de partid a organizației de pe șantierul Combinatului siderurgic Galați — muncitorii, inginerii și tehnicienii de aici au obținut importante succese în construirea celui mai mare obiectiv industrial al planului de perspectivă. Construcții au reușit să înscrie în activitatea desfășurată realizări deosebite la construcția laminorului de tablă grosă și la alte obiective importante ale combinatului, au dat în folosință peste 1100 de apartamente. Succesele reperiute s-au obținut, prin altele, pe baza creșterii productivității muncii cu 5 la sută față de prevederile planului; pe seama acestei creșteri s-a realizat un spor de producție de peste 40 milioane lei. Colectivele de muncitori, ingineri și tehnicieni ce construiesc Combinatul siderurgic de la Galați se angajează să dovedească prin fapte că merită încrederea ce le-a fost acordată de partid, îndeplinind sarcinile de plan ce le revin pe anul 1965.

În telegrama conferinței organizației raionale de partid Buzău se arată că oamenii muncii din raion, în frunte cu comunistii, au reușit să obțină pe cele 11 luni ale anului 1964 succese importante în toate domeniile de activitate. Planul producției globale a fost realizat în proporție de 101,1 la sută, planul producției marfă — 100,9 la sută, iar sarcina de creștere a productivității muncii — 102 la sută. Rezultate bune s-au obținut și în dezvoltarea și întărirea economico-organizatorică a cooperativei agricole de producție. Fondul de bază al acestora a crescut de la 60.000.000 lei, cît era în 1963, la 80.000.000 lei. Aceste succese sînt o ilustrare vie a dezvoltării conștiinței socialiste a oamenilor muncii, a dragostei și atașamentului neîmurmurat față de partid, față de patria socialistă.

Conferința organizației raionale de

- N. Pantilie: Problemele producției în dezbaterile comunistilor Conferința organizației raionale de partid Ploiești (pag. 2-a)
- Ancheta noastră: Pregătiri pentru sesiunea de examene și colocvii (pag. 2-a)
- Rîlmuri noi în orașe vechi (pag. 3-a)
- În lumea științei și tehnicii (pag. 4-a)
- Răsfoind presa străină (pag. 5-a)
- Sport (pag. 5-a)

CONDUCTA MAGISTRALĂ PENTRU ALIMENTAREA CU APĂ A ORAȘULUI CRAIOVA

Nu mai o parte din apa necesară alimentării orașului Craiova poate fi asigurată din zona învecinată cu orașul, iar în rest debitul va fi completat prin aducerea apei de la izvorul Izvornu situat la poalele munților Vulcan, la o distanță de 117 km. În prezent este în curs de realizare o conductă magistrală din tuburi de beton armat precomprimat cu diametrul de 1.000 mm. Diferența de nivel între izvor și rezervoarele orașului fiind de 65 m, aducerea apei se face în mare parte gravitațional. Pe traseu sînt prevăzute și două stații de pompare. O parte din debitul transportat va fi distribuit și unor consumatori de pe traseu, conductă căpătînd astfel un caracter de magistrală regională. Pentru execuția lucrărilor sînt necesare 23.400 de tuburi în greutate totală de 70.000 tone și efectuarea unui volum de lucrări de terasament, săpături, umpluturi și alte de peste 1.500.000 m³. Lucrările se află într-un stadiu avansat și sînt aproape în întregime mecanizate. Darea în funcțiune a aducătorului este prevăzută în anul 1966.

ÎNGRĂȘĂMINTE PENTRU AGRICULTURĂ

Unitățile agricole socialiste au primit zilele acestea primele vagoane cu îngrășăminte minerale din producția anului 1965. Anul acesta, industria noastră chimică furnizează agriculturii cu 56 la sută mai multe îngrășăminte minerale decît a livrat în 1964. Caracteristic producției actuale este mărirea cu 82 la sută a cantităților de îngrășăminte cu azot care, aplicate în dozele recomandate de institutele de cercetări, asigură cele mai mari sporuri de recoltă la cereale și plante tehnice. Prin îmbunătățirea calității produselor, cresc concentrația în substanțe active a îngrășămintelor, precum și elementele nutritive. (Agerpres)

DESECAREA BĂLȚII GREACA

• 41,4 km de dig • Mecanizarea tuturor lucrărilor • Case pe apă

Pe harta țării, lângă Dunăre, între orașele Giurgiu și Oltenița, o pată albastră înconjurată de verdele Bărăganului măceșează existența unei înfîndări mari de apă. Inscripția indică lacul Greaca. În Dicționarul enciclopedic găsim două date: suprafața — 74 km²; adîncimea — 1,3 m. Ca suprafață își merită înfîndarea numelui, dar ca adîncime, este mai degrabă o bălț. Și înfîndăvăr, dacă ne-ar fi unele adînciri și nămolul de pe fund, ar putea fi traversată în picioare.

Primăvara, cînd creștea nivelul Dunării, apele pătrundeau în baltă Greaca și inundau mii de hectare de teren. Tocmai acest lucru i-a determinat pe specialiștii din hidroameliorații să studieze posibilitatea scării acestei bălți, care nu aduce aproape nici un folos, și cîștigării pentru agricultură a suprafeței corespunzătoare de teren.

Proiectele au prins viață. În decurs de numai un an de zile s-a construit un dig pe o lungime de 41,4 km care include incinta Gostinu — Prundu — Greaca în suprafață de 28.000 ha, din care aproape 8.000 ha o formează baltă Greaca. Zilele trecute, imbarcați pe un mic vas fluvial am pornit din Oltenița în susul Dunării pentru a urmări mersul lucrărilor. Timpul era frumos, cu soare primăvăratec ce contrazicea calendarul și filele lunii ianuarie. Apele fluviului erau agitate și tulburi. Nivelul lor crescuseră. Printre pădurile de sălcii și plopi se vedeau, din loc în loc, contururile digului, multimea mașinilor și utilajelor aduse aici, iar la mal se înșirau vasele dormitor. Am debarcat mai sus de kilometrul 452.

Digul pornește de la Gostinu, raionul Giurgiu, și ajunge pînă la Chirnoși, în apropiere de Oltenița. Prima fază a construcției a fost terminată. Pentru aceasta a fost necesar să se sape, să se transporte și să se așeze 2.900.000 metri cubi de pămînt. Întreaga incintă este ferită acum de inundații. Cîteva amănunte privind lucrarea sînt deosebit de semnificative pentru condițiile în care s-a muncit aici. Din cei 41,4 km — cît reprezintă lungimea digului — 30 km au fost făcuți prin pături. Pentru ampriza digului ca și pentru gropile din care s-a scos pămîntul a trebuit să se delirizeze 616 ha de pădure.

Munca în baltă nu e din cele mai ușoare. Cînd crește nivelul Dunării, apele pătrund pe furig înecînd totul în calea lor. Așa s-a întîmplat în toamnă. În decurs de o lună, între 20 octombrie și 20 noiembrie, apele Dunării s-au ridicat cu 3 m. Există pericolul ca prin privitul Argeșului apele să pătrundă în incintă, ceea ce ar fi îngreunat lucrările. Cînd s-a semnalat această primejdie, a început construirea unui baraj pentru închiderea privului. A trebuit să se astupe privul adînc de 7 m și apoi să se înalțe pămîntul încă 10 m pentru a se ajunge la coronamentul digului. Timp de două zile și o noapte oamenii din brigada lui Vasile Manole au lucrat pe nerăsuț. Eforul lor nu a fost zadarnic. Preîntîmpinînd pătrunderea apelor în incintă, acum în perioada de iarnă el pot continua în voie lucrările.

După cum ne-au declarat specialiștii de la Trулst de construcții hidrotehnice și amenajări hidroameliorative, ce s-a făcut pînă acum este doar prima fază a lucrărilor. Mergînd de-a lungul digului observăm din loc în loc niște prăjini care indică înălțimea la care trebuie să ajungă digul în faza a doua. Pentru aceasta

este necesar un volum total de aproape 5 milioane metri cubi de pămînt.

Toate lucrările sînt mecanizate. Trулstul de utilaj terasier are numai în acest punct de lucru 60 screpere de 6 mc, 28 screpere de 2,75 mc, buldozere, gredere, autogredore și alte utilaje de mare randament. Scoperile muncă din pămîntul nemăgacat de veacuri, îl iau și îl duc sus pe dig. Duduții tractoarelor puternice a lungat haitele de lupi și porcii mistreți care hoinăreau în voie prin desigur.

Ce se va întîmpla în continuare cu baltă Greaca? Aci se sapă o serie de canale de desecare. Ele vor conduce în Dunăre apa din baltă. Va apore în curînd la lumina soarelui o imensă întindere de pămînt care după unele amenajări va fi cultivat cu porumb. Acest lucru este deosebit de avantajos. Anul trecut, pe unele suprafețe situate în această zonă și care au putut fi ferite de inundații, G.A.S. Prundu a obținut aproape 5.000 kg porumb la hectar.

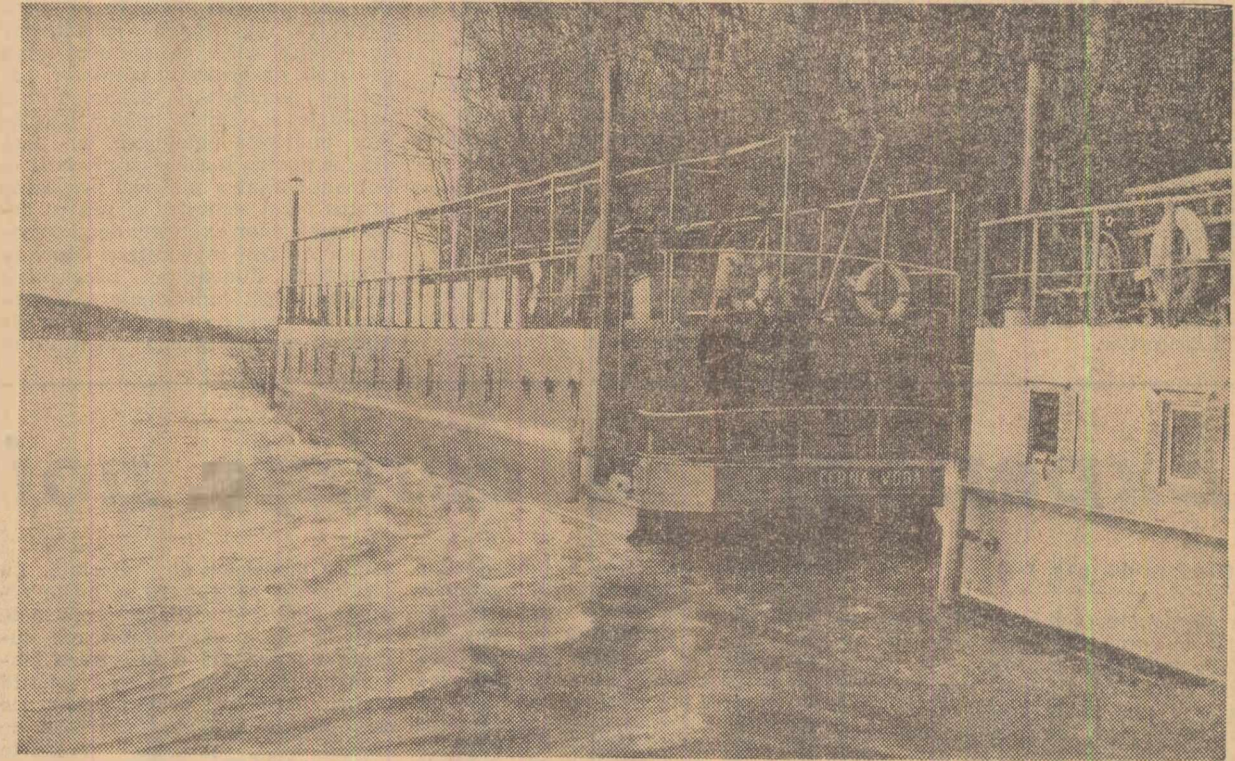
Pe șantierul de hidroameliorații Gostinu — Prundu — Greaca s-au înfăptuit lucrări mari, frumoase. Cîteva cuvinte despre realizatorii lor. Ion Mihai, inginer șef al grupului de șantier T.C.H.A.N. Giurgiu, ne face cunoscută brigădă care s-a evidențiat pentru munca depusă. Așa este brigada condusă de Vasile Manole, ca și mairii de la echipela de deparanare utilajului: Ștefan Popa și Cornel Ionescu. Grupa de utilaje nr. 7 a realizat 26 km de dig. Cu cîva timp în urmă au venit să lucreze aici grupele a 3-a și a 4-a conduse de ing. Lucian Petrescu și ing. Ion Penes, care s-au remarcat pentru realizările obținute pe șantierul din Insula Mare a Brăilei.

Pentru lucrătorii de pe șantier a trebuit să se asigure condiții bune de muncă și de viață. Lîngă malul Dunării sînt dormitoare plătitoare. Într-un intr-unul din ele. Te impresionează curățenia exemplară care domnește aici. În numeroase cabine situate de o parte și de alta a unui culoar culcuș 40 de oameni. Această casă pe apă este prevăzută cu instalația de încălzire centrală, iar locatarii o ia îndemînă apă caldă și rece.

Pe mal, într-o baracă, la biroul șantierului, surprinzi o frîntură de convorbire „...trece pe recepție”. În difuzorul aparatului se aude apoi o comunicare făcută de la Giurgiu. Este instalația de radio emisie-recepție, mijlocul principal de comunicație între grupele aflate pe șantier. Există două centrale: la Giurgiu și Oltenița, precum și cîte o stație la fiecare grupă de utilaj. În felul acesta măsurile tehnico-organizatorice pot fi coordonate mai bine și mai repede.

Măsim pe harnicii mecanizatori care, departe de casele lor, ridică aici, la Dunăre, un zăgaz puternic în calea apelor, pentru a da la agriculturii terenuri mănoase. După o oră de mers legănat pe apă ajungem din nou la Oltenița. Nu peste multă vreme, de pe malul înalt de la Prundu și Greaca am putea arunca o privire peste întinderea nesfîrșită a bălții. Nu este departe vremea cînd acest peisaj se va schimba cu totul și locul apei îl va lua o mare întinsă de porumb. Atunci greforii vor trebui să aducă o modificare hărții schimbînd culoarea albastră în verde. Va fi sfîrșitul bălții Greaca.

Ion HERȚEG
Flora CEAUȘESCU

Pe șantierul de hidroameliorații Gostinu-Prundu-Greaca, mecanizatorii sînt găsduți în dormitoare plătitoare ancorate la malul Dunării

Pe glob în 24 de ore

Conferința de la Cairo

La Cairo au continuat lucrările conferinței primilor miniștri ai statelor arabe. Primii miniștri au examinat rezoluțiile și recomandările adoptate de Consiliul apărării, care se referă la aspectele militare ale proiectelor de deviere a apelor Iordanului (Amănunte în pagina a VI-a).

Vizita premierului japonez în S. U. A.

Primul ministru al Japoniei, Eisaku Sato, a sosit la San Francisco, în drum spre Washington, unde va avea întrevederi cu presedintele Johnson și alte oficialități americane. Sato este însoțit de mai multe persoane oficiale, între care ministrul afacerilor externe, Etsusaburo Shima. Într-o conferință de presă organizată la San Francisco, Sato a declarat că, paralel cu problema relațiilor dintre Japonia și S.U.A., vor fi discutate și probleme legate de situația din Asia de sud-est.

RĂSCULAȚII HĂRȚUIESC TRUPELE GUVERNAMENTALE CONGOLEZE

Răsculații congolezi au atacat, în regiunea orașului Elisabetha, situat la 125 mile nord-est de Stanleyville, un convoi de nave care transportau provizii la Stanleyville. Ca urmare a acțiunilor răsculaților, o parte din aceste nave au fost nevoite să se întoarcă spre Leopoldville.

Gaston Soumialot, ministrul apărării în guvernul revoluționar congolez, a sosit la Cairo înainte de a se înfapă în Congo, unde urmează să preia conducerea forțelor răsculate. Soumialot a avut întrevederi cu oficialitățile egiptene, precum și cu H. Boumediene, prim-vicepreședinte al guvernului algerian.

Turcia a respins aderarea la F.N.M.

Potrivit relatărilor ziarului „Milliyet”, guvernul Turciei a respins

în mod oficial propunerea americană de a se alătura proiectului de creare a forțelor nucleare multilaterale și a înformat guvernul american, precum și celelalte țări interesate, de această hotărîre. Ziarul subliniază că la Ankara nu se ascunde faptul că unii experți turci au manifestat o foarte mare rezervă față de proiectul american, considerînd că el va aduce mai multe dezavantaje decît avantaje Turciei.

Operațiuni polițienești la sediul P. C. din Columbia

Poliția a operat o percheziție la sediul conducerei Partidului Comunist din Columbia, a confiscat întregul tiraj al ziarului „Voz Proletaria” organul partidului, arstind-l pe Alvaro Vasquez, secretar al Comitetului Executiv al C.C. al P.C. din Columbia, și Manuel Cepedo Vargas, prim-secretar al Uniunii Tineretului Comunist. Sub presiunea opiniei publice, persoanele arestate au fost puse în libertate.

Bine-ai venit, copii! După zilele vacanței, elevii Școlii generale de 8 ani nr. 175 din raionul Grivița Roșie își reîntînesc, bucurîndu-se, profesorii. Foto: R. Costin

O DUMINICĂ IN TREI LOCALITĂȚI DIN ȚARĂ

RITMURI NOI ÎN ORAȘE VECHI

Reporteri al ziarului nostru au petrecut ziua de duminică 10 ianuarie în trei orașe diferite. Insemnările lor, cuprinse în pagina de față, prezintă imagini din viața acestor localități, caracteristice de altfel tuturor orașelor țării. Căci de pe vechile așezări urbane a fost scuturat colbul provincialismului de odinioară, dezvoltarea industrială aducând cu ea ritmuri noi. O dată cu înflorirea economică, orașele patriei au acumulat bogate înfăpturi în domeniul edilitor și gospodăresc; de asemenea, și-au creat un decor luminos, plin de prospețime și de tinerețe, pentru petrecerea ceasurilor de răgaz de către oamenii muncii.

pare că activitatea amatorilor începește, printre altele, și din pricina lipsei unor săli de repetiții și spectacol care, cu mai multe eforturi, ar putea fi amenajate și folosite judicios.

I A Ș I Zonele orașului

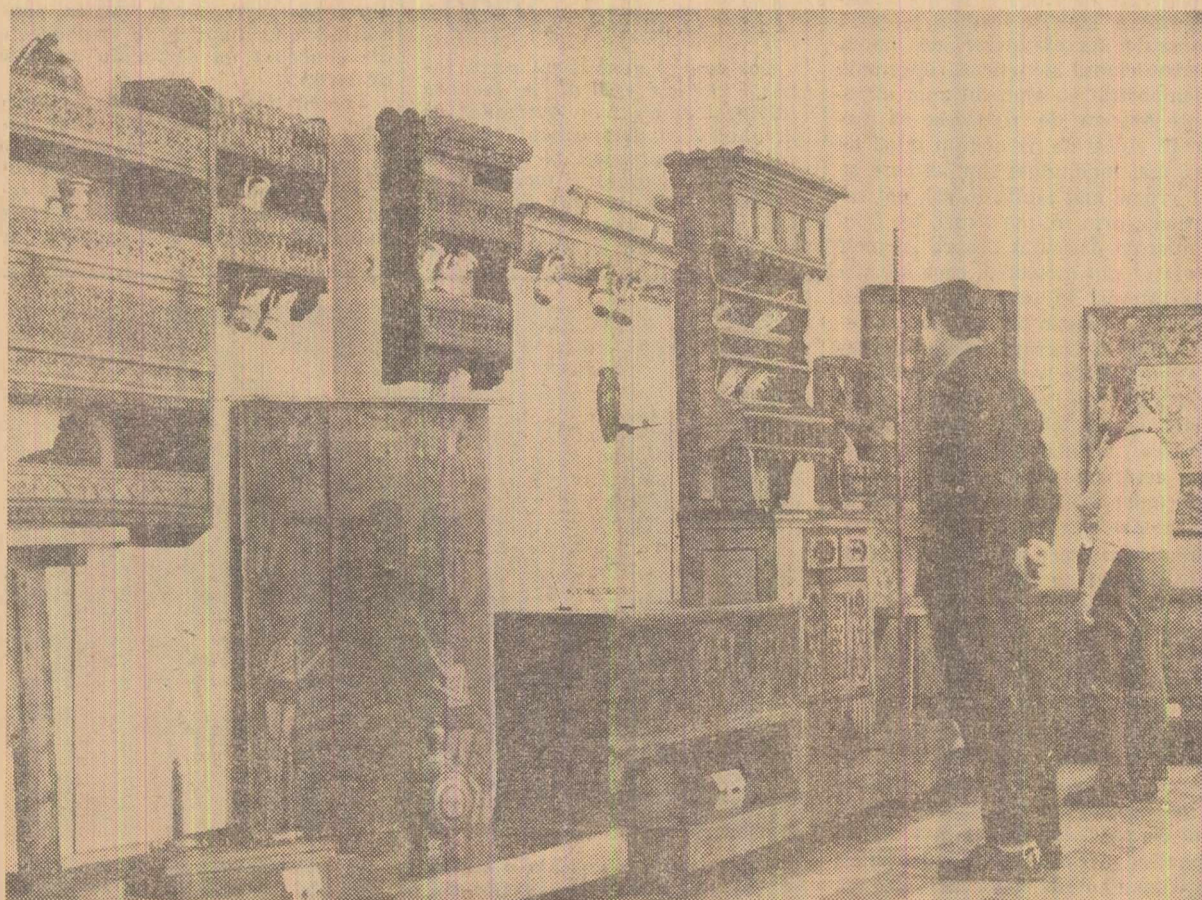
Teșenii cu conștiința notorietății orașului lor. Aici ești îndrumat spre o adresă oarecare într-un mod semnificativ: „O iei matală pl Lăpușeanu... urci pe Copou...”; nici un fel de alte explicații. Oriunde ai fi, trebuie să fi auzit vreodată de Sărările, Păcurari, Ticău, de Tătăraș, Nicolina, de Palatul Roznovan, de Trel Ierari, Gola, Cetățuia. Și într-adevăr, aceste nume și sute altele îți sună dulcea în ureche, coborând în paginile cunoscute până spre vremea lui Lăpușeanu Vodă: în 1565, exact acum 4 secole, Iașul devenea primul oraș al Moldovei și capitală.

Dar divagăm. Tema acestor rânduri este alta. Sintem în ziua de 10 ianuarie, a 2-a duminică a lui 1965. Și hoinărim prin oraș pentru a afla cum anume trece ziua de odihnă a Iașului. Prin asta însă ne interesează să vorbim nu numai despre cutare sau cutare spectacol, despre un sau alta din multele instituții culturale ieșene, ci să surprindem sufletul nou al acestor locuri, al acestui oraș.

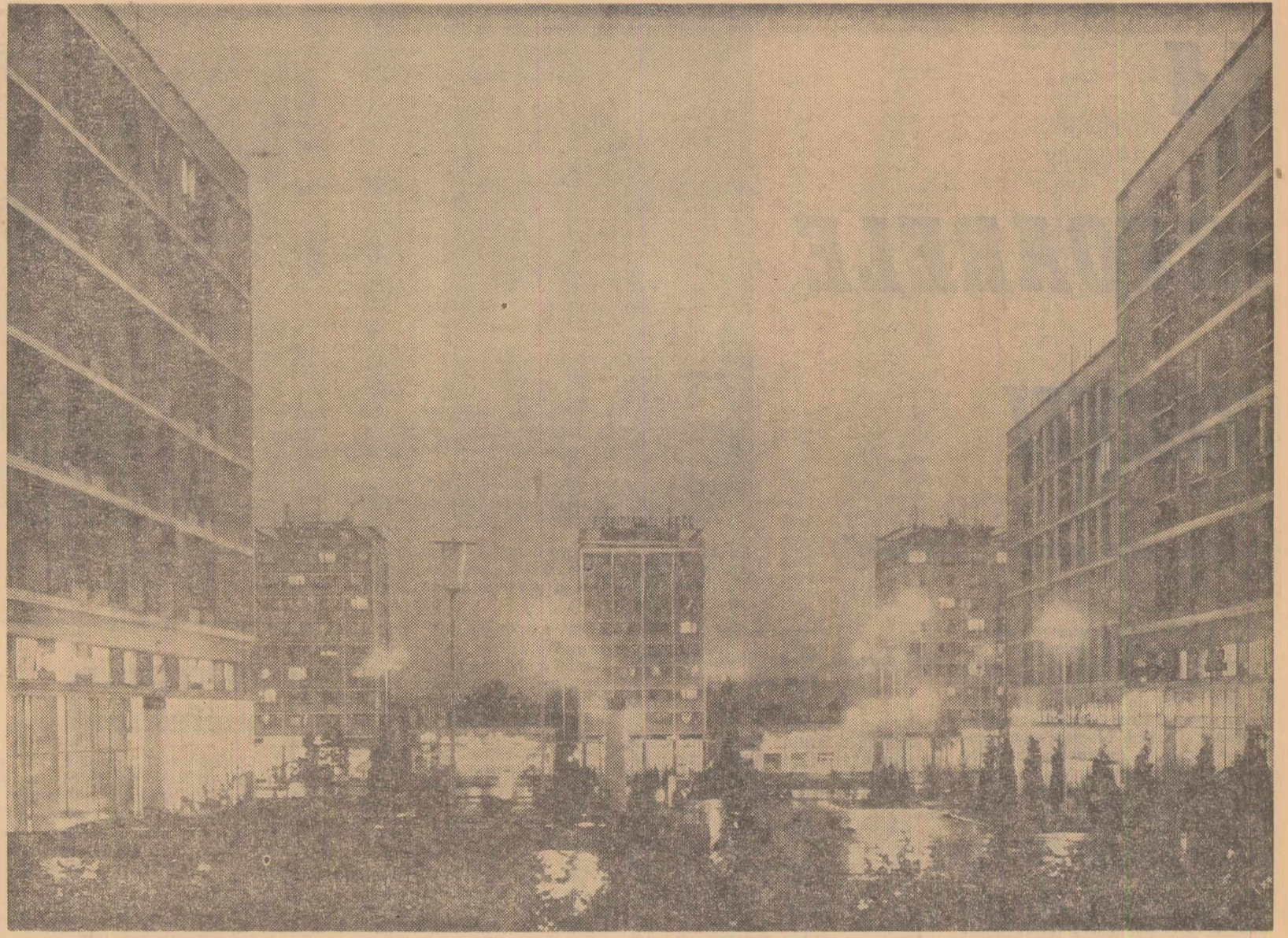
Am luat-o „pl Lăpușeanu” înaintându-ne în sus „pl Copou” până la Universitate. Studenții se află acum în ceea ce ei numesc presiunea și energia lor tinerească consuma filiele în bibliotecă. Duminică dimineața nostalgia ne-a dus într-un amfiteatru universitar, unde avea loc un examen, primul în ordine cronologică de la facultatea de filologie. Am stat tăcuți între băștii și fețele din anul V, și cu plăcere am recunoscut într-unul din primele rânduri o tinăre pereche. Dar unde-i mai văzuți? Vineri seara, la restaurantul Moldova remarcasem această pereche pe ringul de dans. Simbătă seara, a doua zi, la Filarmonica de Stat l-am văzut din nou; mă mișcase concentrarea cu care o ascultau pe talentata solistă din Franța, Claire Bernard, laureată a ultimei ediții a concursului George Enescu, și care interpreta concertul pentru vioară de Brahms. Cel doi dansatori din seara trecută aveau chipul transfigurat de o participare, de o simțire care-i înfrumusețau. Iar duminică dimineața, la examen, erau alături de ceilalți colegi preocupați și grav, dar de-o gravitate cum îi stă bine tinereții. La ieșirea din amfiteatru, carnetele lor de note consemnau cele dintâi succese ale sesiunii de examene.

Dar să-l lăsăm acum pe cel 17 000 de tineri din amfiteatrele, bibliotecile și laboratoarele Iașului. Doar un succes! din toată inima și să ne continuăm drumul prin duminica Iașului. Încotro s-o luăm mai întâi? Nicăieri ca în metropola Moldovei n-am văzut altfel stilul de alinași. Spectacole, întreceri sportive, reporterii sînt popularizate în toate colțurile orașului.

...De sus, de pe Repedeș, Iașul se lasă cuprins cu ochiul ca un orizont portuar navigat de vase oceanice fără număr. Acum 3 ani nu era așa! În clipa în care orașul s-a ridicat „pînă la păsări” cum ar spune un poet.

Întinire cu comorile artei, în sălile muzeeului Bruckenthal din Sibiu

Piața Unirii din Iași la ceasurile înserării

Această înălțare a fost provocată în primul rând de extinderea celei mai tinere zone ieșene, cea industrială. Este o îndăjare pe coșuri de uzine, pe hale enorme și luminoase. Cel mai important obiectiv industrial construit în Iași în cadrul șesenalului, uzina metalurgică, a intrat în funcțiune în 1963. Ea și-a îndeplinit primul ei plan anual pe 1964 la toți indicii din produse peste plan în valoare de 6 milioane lei. Tînăra fabrică de prelucrare a masei plastice a dat și ea 140.000 metri pătrați covoraș PVC peste plan și 270 tone țevi. Prezență mai veche, fabrica de antibiotice și-a îndeplinit planul pe anul 1964 cu 15 zile mai devreme. Îndeplinindu-și exemplar sarcinile, fabrica de antibiotice a dat pentru export produse peste plan în valoare de 15 milioane lei!

Cifre în carnetul nostru sînt multe și privește Iașul desfășurat pe coline te îndeamnă să le recitești. În 4 ani orașul și-a dublat producția de energie electrică. Mergînd mai spre trecut vom da o cifră deosebită: în 1938 în industria ieșană erau cuprinși 5 000 de oameni. Azi numărul lor este de 7 ori mai mare. De cite ori atunci trebuie să fi crescut forța industrială a bătrînului oraș moldovean dacă ținem seama de gradul de mecanizare a întreprinderilor?

S-a schimbat aspectul urbanistic în mod hotărîtor. Cu puțini ani în urmă vedeam în vale căsuțe anonime, uitate. Iată Bahului, un cartier întreg de blocuri caldă peste el înobilind-l. În 1964 Iașul a crescut cu 2 000 de apartamente. De sus văd o magistrală de turnuri, blocuri cu 12 etaje pășind peste amintirea vechilor bojoci. Iar orașului studențesc se înscrie ca o prezență simbolică a noului Iași universitar.

Duminică ieșană... Pe aliniata strădă Lăpușeanu vezi un șir de porți mari maramureșene, de fapt niște aspectuoase vitrine frumos împănate. Le-ai compara cu săgețile in-

dicatoare: în aceste vitrine sînt așezate spectacolele de peste săptămîni ale operei, teatrului, filarmonicii etc. Ieșenii aleg: unii merg la casa sindicatelor, alții la casa tineretului și studenților (duminică seara ansamblul de act a prezentat un spectacol de estradă în premieră: „Fulgii de nea”). 1 000 de oameni au vizitat duminică complexul muzeal din Palatul Culturii, alții au trecut prin bojdeuca lui Creangă. Ai attea de văzut duminică în Iași!

Cel mai frumos lucru pe care-l poți vedea însă aici este priveștiștea de ansamblu a marelui și modernului oraș, echilibrat pe zonele sale industriale și universitare. Cuvîntul perspectivă capătă în această priveștiștea un tulburător relief.

SIBIU Tradiție și tinerețe

Vechea așezare din inima țării și-a păstrat specificul de burg medieval, adăugîndu-și mereu alte nuanțe, alte culori, ca o pînză lăcrată îndelung și cu migală de un artist desăvîrșit. Locuitorii Sibului — adevărat mozaic de naționalități: romîni, germani, maghiari etc — s-au contopit prin tradițiile împrumutate treptat de unii altora, prin munca și prin preocupările lor comune.

Simbătă după-amiază am pornit deci spre marginea orașului, la pădurea Dumbrava, locul de întîlnire a turiștilor. Tramvaiul care te duce într-acolo merge liniștit și nu lasă frumosul peisaj de pe parcuri să scape privirilor călătorului. Decorul sever de țară are un colorit cenușiu ca trunchiurile stejărilor din „Parcul de sub arini”. Rîul Cibin, renumit cred prin faptul că și-a împrumutat numele orașului pe care îl străbate (în secolul al XII-lea localitatea era consemnată Comitatul Sibinensis, devenită apoi Sibiu datorită unor modificări fonetice ușor de descifrat) se strecoară grăbit printre muntii abrupte, aproape verticale, fără o albie bogată și fără cine știe ce personalitate. Încearcă să descopăr locuri cunoscute, după mici tablăușe indicatoare sau apeland la memoria, fiindcă în mod cu totul neexplicabil Sibiu nu are un ghid turistic menit să te călăuzească cu competență. Cărticica tipărită în 1963 de Editura „Meridiane”, în afara unor fotografii lesne de găsit și la chioșcurile cu ilustrate și a unei prefețe literare agreabile doar ca lectură, nu îți oferă altceva năimic.

Dar iată-ne ajunși la capătul lîniei, în pădurea Dumbrava. Grupuri de schiori coboară gălăgioși, pregătindu-se din mers pentru excursia care abia începe. Spre muntii Cibinului, sau spre Parîng? Preferințele sînt împărțite. Clînja muncitorilor de la uzinele „Independența” au ales Parîngul. „E zăpădată bună și aerul mare. Numai să vezi cum te plăcă gerul!”. Tînărul îmbrăcat în scurta îmblănită, cu țes roșu pe care se recomandă Dumitru. „Dumitru la pătrat” — adaugă el, prezincindu-și și pronumele. Face parte din echipa corală a uzinei, formație sărbătorită recent pentru 80 de ani de activitate. Aniversarea aceasta mă face să mă gîndesc și la întreprinderea care datează cam tot de pe atunci. La comitetul sindicatului mi s-a arătat o fotografie „vedere generală” datînd, pare-mi-se, din 1876 sau 1877. Bineînțeles, nu suportă comparație cu uzina de azi. „Independența” a devenit o unitate industrială de prim rang, specializată în mașini și unelte agricole, în scule, dispozitive și aparate de înaltă precizie. Impresionant este și clubul uzinei construit pe zidul „Turnul lui Gros”, în locul fostei săli de teatru din 1788, unde au concertat Haydn și Liszt.

În așteptarea tramvaiului care trebuie să mă ducă în oraș am poposit cîțva timp lângă micuțul tramvai albastru, un fel de trenuleț electric de munte dacă vrei, ce leagă Sibiu de satul natal al lui Octavian Goga, Răsinari. Semnalizînd îndelung după înfrînză, pornește agale, hureducînd și se pierde în desulul pădurii. Nu poți să nu-ți amintеști versurile nostalgice ale poetului, „Deschideți larg poarta, cărușilor brazil...”.

Celor rămași în oraș duminica le oferă multilaterale și variate atracții. Dimineața, în hoiul unui cinematograf, amatorii de pictură pot vizita expoziția unor artiști din localitate: Rodica și Ion Chișu, Nicolae Iorga, Helmuth Artz. O cliență deosebită înlîneșt și în sălile Muzeului Bruckenthal. Oameni de diferite profesii, muncitori, intelectuali, elevi, militari înfrizează minute în șir în fața tablourilor lui Rubens, Tizian, Van Dick, Grigorescu sau Tonitza. O mare parte din biletele pentru spectacolul „Șeful sectorului suflet” de la Teatrul de stat au fost vindute salariaților de la fabricile „Elastic”, „Balanta”, „Republica”.

La ora cînd transmit, în sala de spectacol „Ștefan Gheorghiu” are loc concertul formației de muzică de cameră a Casei raionale de cultură. Luminile orașului strălucesc pînă în noaptea, dărînd Sibului imaginea proaspătă a unei așezări străvechi care-și trăiește tinerețea în anii acestia plini de lumină.

...Murmurul apei este acoperit de strigătele și risetele copilor. Întru în orașul lor. Sînt mii de pionieri și școlari în Tirgu Jiu și dintre aceștia au venit aici cîteva sute să-și ia rămas bun de la Moș Gerilă și alte personaje de basm, care le-au înclinat vacanța.

De la acest vesel și zgometos „orașel al copilor” și pînă la Masa dacică a lui Brîncuși distanța este destul de mare pentru ca monumentul genialului sculptor să te învâluie în profunzimea sa tăcere. Înălțarea cu acest poet al pietrelor este emoționantă, simplitatea formelor, simbolurile lor grave au rezonanța adîncă a marilor opere de artă. Din acest punct începe, aproape perpendiculară pe albia Jiului, axa sculpturilor lui Brîncuși cu „Alea scaunelor”, „Poarta sîntului”, și în continuarea străzii Eroilor cu bine-cunoscuta coloană a recunoștinței fără sfîrșit sau „Coloana Infinitului”.

Ajunși aici simt nevoia să mă opresc să recapitulez impresiile culese de-a lungul acestei vizite prin Tirgu Jiu. Natura și istoria au fost darnice cu acest oraș, albia Jiului, însoțită de zăvoace și pîlcuiri de compactă și oferă peisajul unic în felul lor; iar amintirile legate de evenimente și oameni de seamă din istoria poporului te înfrîmpină la tot pasul. Aici a fost casa în care s-a așezat Tudor Vladimirescu, urmărit de turci, la bibliotecă raională se pot vedea mîile de volume care au aparținut generalului Teil, în altă parte se află locuința modestă unde a trăit eroina primului război mondial, Ecaterina Teodoroiu. Mai trîziu, sculptorul născut în hobița Gorgului avea să ridice pe aceleași locuri coloana simbolică a năzuinței spre înălțimi.

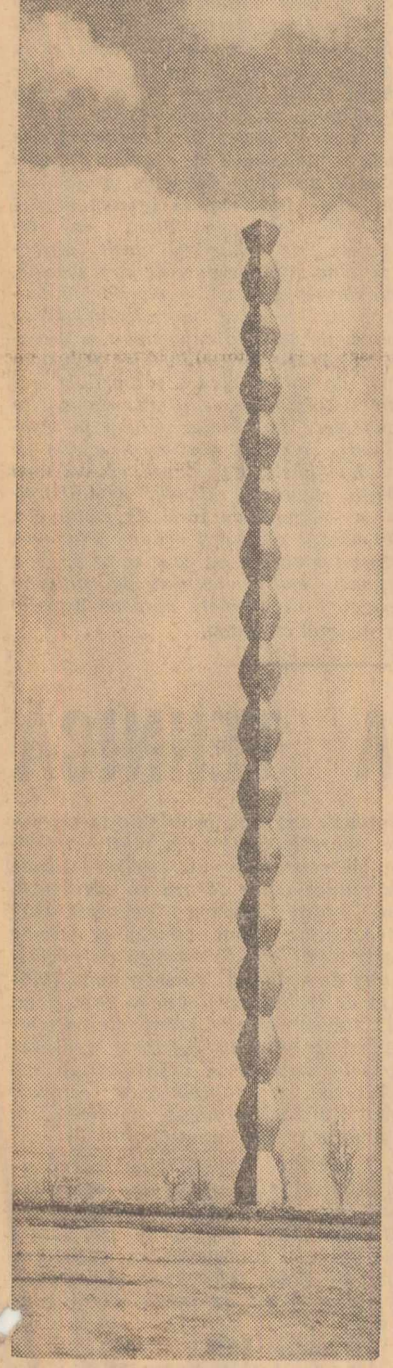
...Aș fi dorit să văd în această duminică un spectacol dat de artiștii amatori ai orașului. Dar, nu este programat nici unul. De altfel, se

Am pomit de sus, de acolo de unde Jiul face un cot clipindu-se de digul care străjulește parcul. De pe această alea, ridicată deasupra rîului, contururile orașului se desenează în dreapta și în stînga. Imaginilor vechi li se suprapune noul dărîuit de profilurile industriale înălțate în anii puterii populare ca și de lucrările gospodărești-edilitare înlăptuite de sfatul popular cu concursul larg al deputațiilor și cetățenilor.

Pagină realizată de: Paul DIACONESCU Ilie CONSTANTIN Manole AUNEANU

T G. J I U Pulsul industriei

Există undeva o țară? Desigur, dar nu la Tirgu Jiu. Aici duminica a fost de o frumusețe rară, o ciudată și surprinzătoare avangardă a primăverii. „Stația meteo”, consultată la telefon, îmi confirmă impresiile: temperatura plus 9 grade, vînt slab din sud-est (de fapt o adiere), vizibilitate perfectă. Bazat pe aceste date meteorologice, invitația la plimbare devine și mai categorică.

Tg. Jiu. Coloana simbolică a năzuinței spre înălțimi

La prima vedere, Tirgu Jiu pare să fie o așezare pitorească. Redutele albe ale Parîngului, care se profilează la miazănoapte ca niște îndreptățiți indicii ale țării, valsează largă a Jiului, clima dulce, ușor meridională fac din Tirgu Jiu un oraș ce pare a fi hărăzit odinioară doar liniștii proprii multor orașe de provincie.

De fapt, în urmă cu multe decenii, Vlahuța nota în a sa „România pitorească”: „O liniște ca la țară; și ce aer de bătrîni gînditori cu unele case vechi, boierești, tuplăte în fundul și curții, în desulul lor de arbori!”. Cuprins într-o singură frază aceasta era Tirgu Jiu și avea să rămîna așa, într-o liniște patriarhală, pînă în vremurile noastre. Avea să rămîna, dar nu a rămas.

În lumea științei și tehnicii

LA

IZVOARELE

VIETII

Articol scris pentru „Știința”

Acum un secol, marele Darwin, căruia îi datorăm o demonstrație categorică și o teorie inatacabilă a evoluției vieții, scria că ne-am putea întreba la fel de bine care este originea vieții și care este originea elementelor! Astăzi, crearea elementelor — formarea de nucleu atomice grele din altele mai ușoare, în ultimă analiză din cele ale hidrogenului — constituie obiectul unor bine fundamentate teorii atomice, iar știința despre originea vieții (ea poate fi denumită pe bună dreptate știință) își aniversază patru decenii de existență. Moment de pornire poate fi considerat anul 1924, când savantul sovietic A. I. Oparin a publicat într-o primă formă teorie sa bazată pe deducții plauzibile, sprijinite de multiple demonstrații experimentale. Teoria aceasta materialistă care prezintă originea vieții drept un proces necesar în istoria Pământului, a fost dezvoltată apoi de el și de discipolii săi. Puțin timp mai târziu, independent de Oparin, marele biolog englez J. B. S. Haldane — devenit marxist spre sfârșitul vieții sale, și decedat la 1 decembrie 1964 — a formulat principiile teoretice asemănătoare.

În atmosfera primară a Pământului

Premizele chimice ale vieții au apărut în atmosfera primară a Pământului, bogată în metan, amoniac, vapori de apă și hidrogen, și care conținea și o anumită cantitate de hidrogen sulfurat. Intrucît pe atunci nu exista oxigen liber și deci nu s-a format încă pătura de ozon din atmosfera înaltă, pătura care absoarbe astăzi majoritatea razelor ultraviolete provenite de la Soare, aceste gaze au putut străbate atmosfera, determinând — împreună cu spontane descărcări electrice — multiple sinteze de substanțe cu structură moleculară din ce în ce mai complexă, între care aminoacizii, puține, zaharuri etc.

Duse de apa ploilor în mările primare în perioadele lungi de timp pe care le-au avut la dispoziție, aceste materiale s-au concentrat probabil într-un „lichid primar” care conținea între altele și albume. Cu ajutorul energiei libere disponibile, materialele s-au combinat în sisteme de picături, dezvoltând aceluși schimb de substanțe relevant încă de Friedrich Engels drept o caracteristică a vieții. Sistemele de picături, denumite sisteme de coacervate, tot crescând, devenind mai stabile și mai dinamice (adică reacțiile la care participau se desfășurau tot mai repede). În fine, apărea și o „selecție naturală”, datorită căreia „supraviețuiau” numai sistemele care se dovediseră „apte”, sistemele în care reacțiile de sinteză și descompunere se îmbinau în mod regulat și ciclic, garantând continua reînnoire a anumitor substanțe.

Mai devreme sau mai târziu, prin includerea anumitor materiale cuprinse în mediul acvatic (de exemplu fier, magneziu sau cupru), această viață primitivă trebuie să fi dobândit capacitatea ca în locul hrănirii prin înglobarea de particule coacervate „apte”, să utilizeze pentru sinteză energia radiației solare, existentă în abundență. Aceasta nouă capacitate — fotosinteză — a dus la eliberarea de oxigen în atmosferă. S-a format astfel și pătura de ozon din atmosfera superioară, datorită căreia cea mai mare parte a radiației solare ultraviolete nu a mai putut pătrunde în suprafața Pământului. Ca urmare, procesul apariției vieții în modul desfășurat pînă în acel moment a devenit imposibil.

Acastă teorie, prezentată aici rezumativ și simplificat, este considerată astăzi clasică. Datorită ei a pierdut teren „teoria întâmplării”, formulată de Svante Arrhenius (1859—1927). Acest savant suedez, bine cunoscut pentru lucrările sale în domeniul fizicii și chimiei, laureat al Premiului Nobel, a susținut, încă în 1880, o „teorie cosmologică”, potrivit căreia germeii vitali (spori) proveniți de la planete și stele îndepărtate ar fi „fecundat” întâmplător Pământul steril pînă în acel moment

*) Nota redacției. Într-un articol publicat recent în revista americană „Science News Letters” se arată că din substanțe anorganice sub acțiunea luminii, s-au obținut sinteze de compuși organici de tetrafenilporfin conținând metal. Acest compus poartă numele de „pigment verde” și este un produs intermediar pentru sinteza unor substanțe biologice importante, cum sînt clorofila și hemoglobina. Autorul articolului din revista menționată consideră că această sinteză confirmă teoria originii vieții elaborată de savantul sovietic A. I. Oparin.

prof. univ. dr. Walter HOLLITSCHER (Viena)

și deci că diferitele forme ale vieții pe Pământ s-ar datora importului de viață extraterestră, transportată prin presiunea radiațiilor. În istoria Pământului, apariția vieții ar avea deci un caracter întâmplător. Această teorie este prin ea însăși nesatisfăcătoare, ea limitându-se la a muta rezolvarea problemei originii vieții în alte regiuni, actualmente inaccesibile.

Un lucru neclar, formînd obiectul a numeroase ipoteze, era pînă nu de mult faptul că în organismele actuale, cele două forme de simetrie (de dreapta sau de stînga) ale aminoacizilor nu există în amestec egal, ci doar prima (sau, în cazuri rare, numai cealaltă). După părerea mea, omul de știință George Wald a reușit recent să lîmurească problema. El a arătat că un amestec din ambele forme se constituie mai înțeles, și este, totodată, mai puțin stabil decât în cazul cînd cuprînde numai una din forme. Prin urmare, combinațiile pure, conținînd numai un tip, prezintă un avantaj hotărîtor în ce privește evoluția, explicînd „selecția” lor exclusivă în organisme. Este un exemplu de „selecție naturală” la nivel molecular.

Componenți ai acizilor nucleici creați în laborator

Experiențe cu modele de „atmosfera primară” artificială au arătat că în același proces în care au apărut aminoacizii — cărmizile elementare ale substanțelor albuminoase — apar și părți componente ale macromoleculor acizilor deoxiribonucleici (ADN). Despre acesta din urmă se știe în prezent că deține un rol important în ereditatea organismelor actuale. Astfel, supunînd o asemenea „atmosfera primară” iradierii cu raze bogate în energie, C. Ponnampalana (Ceylon) a obținut în 1963 baza azotoasă adenina, un element component al ADN. Nu se știe încă dacă dezvoltarea ADN a început o dată cu cea a sistemelor albuminoase sau mai târziu. O analiză neconștientă a materialului experimental existent impune concluzia că formarea ADN a avut loc oarecînd relativ înaltă a evoluției lumii organice cam la punctul de plecare a acelei ramuri a „arborelui vieții” de la care pornesc ființele cu forme de organizare superioară. Această concepție este sprijinită și de rezultatele cercetării în domeniul eredității unor microorganisme efectuate în Anglia. Rezultatele acestor cercetări fac să apară probabilă existența unor „aparate” ereditare primitive alături de cele bazate pe ADN.

O privire prin prisma matematicii

Economistul și matematicianul polonez Otto Lange a încercat recent să exprime apariția structurilor noi și a noilor forme de mișcare cu precizie matematică, într-o formă generală, recurgînd la noțiuni și metode de genul celor utilizate în cibernetică. El analizează în forma cea mai generală raporturile acțiunii reciproce a „elementelor” dintr-o formație considerată ca un „întreg” și demonstrează cu acest prilej, cu rigurozitate matematică, că particularitatea calitativă a sistemului,

*) Nota redacției. Într-un articol publicat recent în revista americană „Science News Letters” se arată că din substanțe anorganice sub acțiunea luminii, s-au obținut sinteze de compuși organici de tetrafenilporfin conținînd metal. Acest compus poartă numele de „pigment verde” și este un produs intermediar pentru sinteza unor substanțe biologice importante, cum sînt clorofila și hemoglobina. Autorul articolului din revista menționată consideră că această sinteză confirmă teoria originii vieții elaborată de savantul sovietic A. I. Oparin.

adică a „întregului” nu poate fi dedusă doar din caracteristicile elementelor componente, ci că stabilirea legii de mișcare a sistemului presupune cunoașterea nu numai a modului de acțiune al acestor elemente, ci și al structurii în ansamblu ei (a „rețelei sale de legături”). Orice modificare a structurii are în general drept urmare și o modificare a legii de mișcare. În cartea lui O. Lange („Întregul și evoluția”, Varșovia, 1962), pretențioasă sub aspect matematic, se formulează exact și noțiunea de „contradicție” din interiorul unui asemenea sistem, contradicție determinînd evoluția spontană, calitativă, a formei de mișcare. Anumite probleme care frămîntă între alții și pe cunoscutul academician biochimist român E. Macovschi, apar, datorită cărții lui Lange, într-o lumină nouă.

Școala biochimică românească a participat la lucrări recente privind originea vieții și anume la alcătuirea unor modele artificiale de sisteme „deschise”, aflate în legătură cu mediul exterior prin schimbul de substanțe. Este vorba de construirea unor modele de coacervate din albume, acizi nucleici și alte substanțe macromoleculare. S-a putut observa cum aceste sisteme-model, ca urmare a accelerării proceselor din ele, prin înglobarea unor catalizatori organici, dezvoltă procese de creștere sau de descompunere, devin mai stabile sau, dimpotrivă, se divid în picături-fice. Ne putem imagina cum în cazuri particulare sistemele mai perfecționate se întîlesc mereu prin interacțiunea cu mediul înconjurător, prin „selecție naturală”. Creșterea vitezei proceselor din organism ca un „aspect fiziologic al evoluției”, este subliniată de către diferiți cercetători o dată cu analizarea noțiunii biologice de progres. După cum relevă E. Broda (Viena), „starea dinamică” este indisolubil legată de existența catalizatorilor organici. Experiențele cu modele sint deci de cea mai mare însemnătate pentru dezvoltarea în continuare a teoriei originii vieții.

Urme de viață în meteoriți?

Aș dori să amintesc, în sfîrșit, o cotitură în discuția internațională, determinată de pretinsa descoperire (eronată, după cum s-a constatat ulterior), a așa-numiților meteoriți „cu carbon”, „cu substanțe vitale” sau „cu urme de organisme”. Prezența unor ființe vii în asteroizi — a căror surse se presupune a fi formațiile mici ale sistemului planetar — ar face necesară elaborarea unor teorii ale originii vieții de cu totul altă factură. Cunoscutul cristalograf britanic, profesorul J. D. Bernal, a imaginat o asemenea teorie, foarte originală, care ar merita să fie discutată în privința principiilor ei, deși pare a fi de domeniul „fenomenelor imaginare”.

Telefon cu... memorie

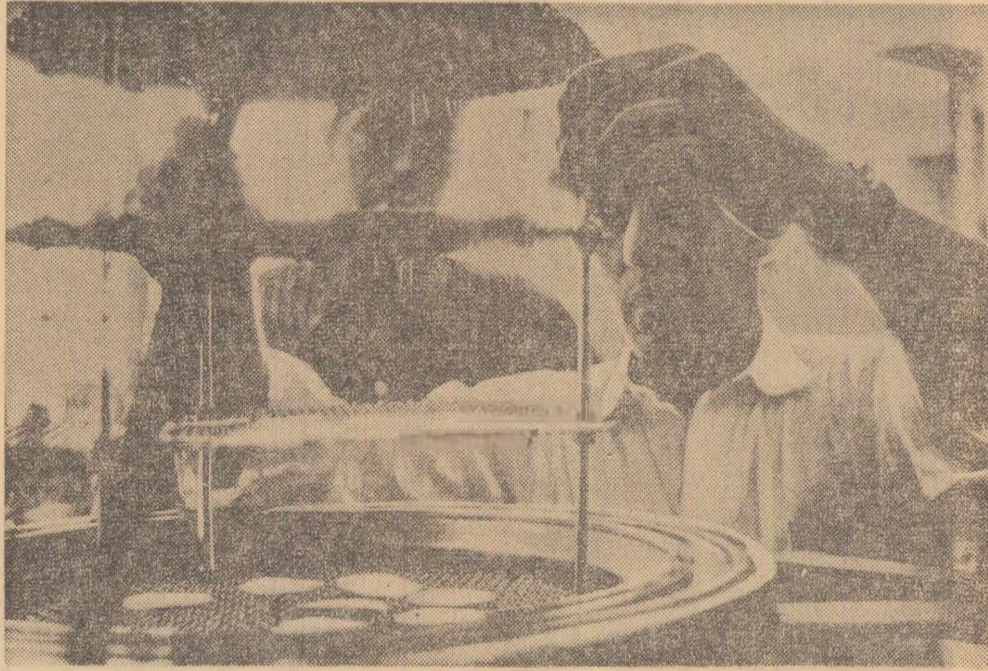
În R. F. Germană a fost realizat un nou tip de aparat telefonic, care nu are nici disc și nici butoane. Pentru a forma numărul, abonatul trebuie să atingă numai adinciturile în care se află notate cifrele. Aparatul mai dispune de un dispozitiv de memorizare prin care se poate face apelul a abonatului solicitat cel mai frecvent atîngîndu-se doar una sau două adincituri cu cifre.

Medicina în anul 2000

Doi medici australieni scriu într-un articol apărut în revista „Medical Journal of Australia” că în anul 2000 diagnosticul bolilor pacienților internați în spitale va fi stabilit cu ajutorul mașinilor electronice perfecționate de calcul, care pot găsi informația necesară mai repede decît medicul clinician.

S-a dovedit că urmele de „organisme”, la început neidentificate și considerate drept formații extraterestre, sînt de origine terestră, cunoscuta cercetătorilor de polen. Academicianul sovietic A. Imșenetki a demonstrat cu ajutorul unor experiențe extrem de riguroase că meteoriții culesi de pe pămînt după un timp mai îndelungat sau cei care s-au stat vreme mai multă în sol, pot recepționa, prin înfîșurări, tot felul de microbi. Discuția despre „urmele de viață” din meteoriți, care stîrnise atîta interes în lume, și-a pierdut astfel — cel puțin pentru moment — baza faptică. Lucrările experimentale stimulate de această discuție au contribuit însă la dezvoltarea teoriei științifice și a tehnicii, sugerînd sterilizarea rachetelor și sondelor cosmice pentru a se putea sesiza eventuală existență a unor vieți microscopice extraterestre.

Explicația materialistă a originii vieții, bazată pe istoria naturii, dobindește, pe scară mondială, tot mai multă putere de convingere. Ea contribuie în măsură crescîndă la stăvilirea mistificărilor cu caracter idealist-religios, cit și a denaturărilor mecaniciste care, deși neintenționate, favorizează totuși mistificările. Pas cu pas, știința smulge vîlurile de pe tainele naturii, iar cîndva, o dată cu pătrunderea tot mai adîncă a omului în Cosmos, studiul originii vieții pe Pămînt își va lărgi cadrul, se va transforma în știință comparată a originii vieții în corpuri cerești.

Există viață în alte planete? În experiente efectuate într-un laborator din Cambridge (statul Massachusetts, S.U.A.), diferite specii de microbi au supraviețuit temperaturilor foarte scăzute și presiunilor foarte slabe, presupuse a exista în planeta Marte

Descoperire interesantă

Colaboratorii laboratorului național de fizică din Anglia au descoperit un fenomen interesant: o bișnitul bioxid de carbon uscat, (gheața uscată), devine un foarte bun conducător de curent dacă este supus la o presiune mai ridicată. În stare normală, gheața uscată este un bun izolator. După cum au arătat experiențele, în procesul creșterii presiunii survin modificări în structura cristalină a gheții uscate, astfel încît la presiunea de 35 000 atmosfere rezistența electrică specifică a gheții este identică cu cea a unor metale.

Prin natura sa, conductibilitatea gheții uscate se deosebește de cea a metalelor; această proprietate ar putea fi denumită mai precis semiconductibilitate.

La același laborator au fost obținute, de asemenea, date potrivit cărora conductibilitatea antimonului de indiu, binecunoscut semiconductor, crește de 1 milion de ori după ce structura sa cristalină trece într-o stare nouă sub acțiunea presiunii de 30 000 atmosfere.

Descoperirea poate avea un rol foarte important în lămurirea mecanismelor fundamentale ale semiconductibilității.

Un nou carburant

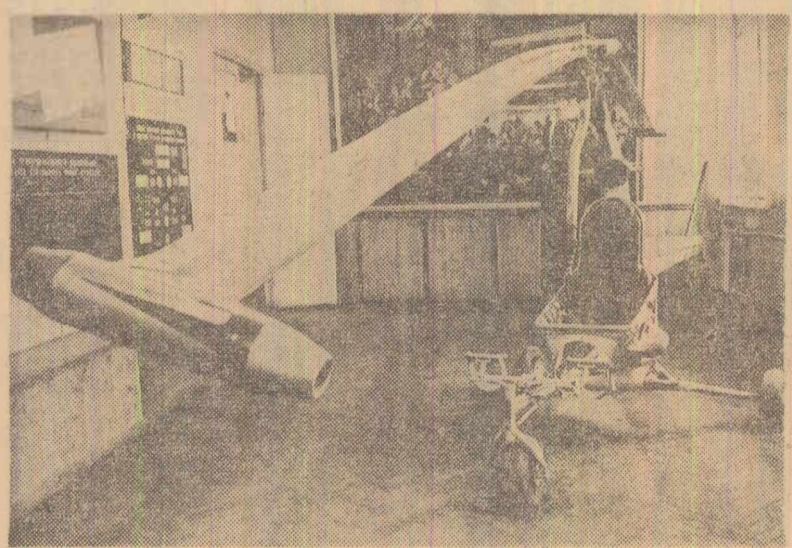
În Italia s-a realizat un nou carburant pentru motoarele de automobile, denumit „Propellant Caltez-Boron”. El permite un mai bun control al combustiei, ușurarea pornirii motorului, accelerarea mai regulată și mai suplă, diminuarea zgomotului, creșterea duratei bujiilor. Acest amestec de bor și hidrogen poate face să se mărească cu 40 la sută conținutul de energie al celui mai bune hidrocarburii cunoscute.

Telefon cu... memorie

În R. F. Germană a fost realizat un nou tip de aparat telefonic, care nu are nici disc și nici butoane. Pentru a forma numărul, abonatul trebuie să atingă numai adinciturile în care se află notate cifrele. Aparatul mai dispune de un dispozitiv de memorizare prin care se poate face apelul a abonatului solicitat cel mai frecvent atîngîndu-se doar una sau două adincituri cu cifre.

Medicina în anul 2000

Doi medici australieni scriu într-un articol apărut în revista „Medical Journal of Australia” că în anul 2000 diagnosticul bolilor pacienților internați în spitale va fi stabilit cu ajutorul mașinilor electronice perfecționate de calcul, care pot găsi informația necesară mai repede decît medicul clinician.

La Kulibex s-a deschis o expoziție de lucrări realizate de studenți. Dintre exponatele studenților de la Institutul de aviație se remarcă elicopterul cu un singur loc „Vih-1”, cu reacție. El poate fi folosit de geologi, pescari, alpinști etc

Răspundem celor care vor să știe

TURBINA CU GAZE

În urma apariției articolului „Tendințe în dezvoltarea motoarelor cu ardere internă” („Știința” nr. 6440), prezintă performanțe acceptabile numai într-un interval foarte restrîns de turații și de sarcini.

În utilizările staționare și mai ales în cele de tracțiune feroviară și rutieră, a- rului care iese din compresor și trece în camera de ardere. Totuși, prin astfel de mijloace agregatul-turbina cu gaze prezintă performanțe acceptabile numai într-un interval foarte restrîns de turații și de sarcini.

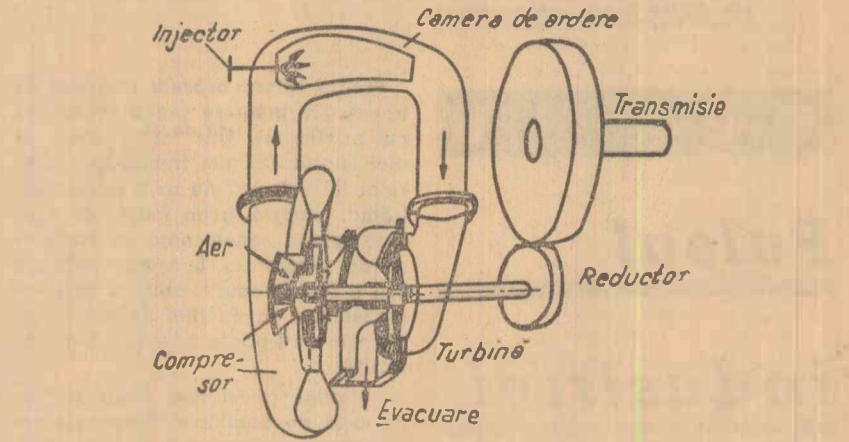
După cum se știe, în cilindrii motoarelor cu ardere internă cu pistoane se realizează aspirarea și comprimarea amestecului de aer și combustibil, arderea lui și destinderea produselor arderei, acestea din urmă fiind apoi evacuate în exterior. Această succesiune de procese este, evident, repetată, avînd un caracter ciclic. Ideea ca procesele arătate să se producă fiecare într-un organ separat — și ca atare să poată avea o desfășurare continuă — a dus la conceperea turbinei cu gaze, motor rotativ cu ardere internă.

În motorul-turbina, așa cum se poate vedea în schema 1, aerul atmosferic este comprimat de către un compresor rotativ și împins în camera de ardere. Combustibilul este injectat aici în mod continuu. Gazele de ardere care se produc acționează paletele unui turbine. O parte din energia produsă de turbină servește la antrenarea compresorului, iar restul, prin intermediul transmisiei, este folosit în exterior. Deoarece prin compresor și turbină trece debitul mare de gaze, acestea pot avea dimensiuni și greutatea redusă numai dacă au turații foarte ridicate, și anume cuprinse între 20 000 și 90 000 de rotații pe minut. În felul acesta, greutatea unui agregat cu turbină cu gaze avînd schema de funcționare arătată reprezintă pînă la 20 la sută din cea a unui motor cu pistoane cu curse alternative de aceeași putere.

Randamentul unui motor termic depinde în mod substanțial de mîntina temperaturii maxime de lucru a gazelor. La un motor cu piston acestua poate fi foarte ridicată (2000—3000°C), căci datorită caracterului variabil în timp al proceselor ea are o durată de aplicare extrem de scurtă. La motorul cu turbină cu gaze temperatura nu poate depăși însă 600—800°C, sau în condiții speciale, 1000°C, deoarece camera de ardere și paletele turbinei sînt în permanență în contact cu gazele de ardere. Aceasta limitare a temperaturii maxime — și deci a economicității — este impusă, evident, de rezistența materialelor din care sînt confecționate camera de ardere și turbina. Din acest motiv, consumul specific de combustibil al agregatului turbină cu gaze avînd schema arătată este de 2—3 ori mai mare decît cel al unui motor cu pistoane. Remedierea acestui dezavantaj esențial al agregatului turbină cu gaze se poate realiza parțial prin recuperarea unei părți a căldurii gazelor de evacuare, și anume utilizînd-o la încălzirea a-

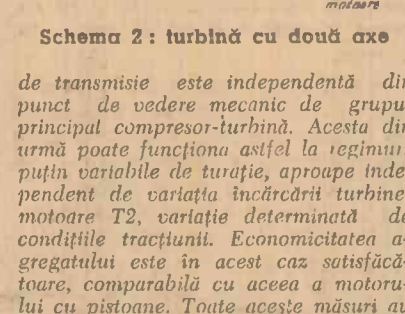
detrimentul prețului de cost. Astfel de agregate au fost realizate recent de către uzinele „Ford” pentru autovehicule de 300—600 CP și înregistrează consumuri specifice de combustibil în jurul a 250 g/CP/h (vezi C. Manea: „Noutăți în construcția motoarelor auto”, Editura Militară 1964 și C. Szabados-L. Rubel: „Progrese recente în construcția automobilelor”, Editura tehnică 1961).

O altă cale de creștere a economicității instalației cu turbină cu gaze este încredințarea sarcinii de producere a gazelor care acționează paletele turbinei unui motor cu aprindere prin com-

Schema 1: motor turbină cu gaze

astă comportare este inacceptabilă. De aceea, în astfel de cazuri se recurge la împărțirea agregatului pe mai multe axe. Pentru tracțiune se utilizează frecvent soluția constructivă cu două axe (schema 2), în care turbina legată

Schema 2: turbină cu două axe

de transmisie este independentă din punct de vedere mecanic de grupul principal compresor-turbina. Acesta din urmă poate funcționa astfel la regimuri puțin variabile de turație, aproape independent de variația încălzirii turbinei motoare T2, variație determinată de condițiile tracțiunii. Economicitatea agregatului este în acest caz satisfăcătoare, comparabilă cu cea a motorului cu pistoane. Tote aceste măsuri au ca rezultat, firește, simplificarea construcției a agregatului și-au mărit prețul de cost, care, la puteri egale, este cu circa 40 la sută mai mare decît al motorului cu pistoane.

Există și construcții cu trei axe, cu răcire intermediară a aerului comprimat, cu răcire înaintea camerei de ardere suplimentară înaintea turbinei motoare și cu recuperarea căldurii gazelor evacuate, care duc la îmbunătățiri și mai mari ale performanțelor, însă, evident, în

primare cu pistoane (Diesel), sau unui motor cu pistoane liberă (vezi E. Gernea: „Mașini termice cu pistoane libere”, Editura tehnică 1960). Motorul cu piston are un randament termic ridicat, astfel încît la agregarea sa cu o turbină propriu-zisă economicitatea întregii instalații este înaltă.

Lipsa unei instalații de răcire, simplitatea sistemului de ungere, greutatea totală mică și gabariturile reduse ale agregatelor de turbine cu gaze fac ca acestea să prezinte interes deosebit pentru toate domeniile de utilizare. Cîștigînd în mod absolut domeniul aviației de mare viteză, turbina cu gaze se utilizează din ce în ce mai mult și în centrale electrice ca unități de vîrf de putere, mai puțin, precum și în grupuri motopompe și motogeneratoare de puteri mici. Aplicația sa la tracțiune este încă condiționată de rezolvarea unei serii de probleme defectare, asupra cărora este îndreptat în prezent efortul principal al cercetărilor, ca fabricarea de materiale înalt termorezistente și cu prețuri de cost scăzute, echilibrarea perfectă a pieselor rotitoare la turații foarte mari, îmbunătățirea finutei de serviciu a lagărelor, micșorarea dimensiunilor și greutateii reductorilor de turație dintr-o turbina de putere și transmisie, reducerea zgomotului (mai ales la admisia aerului în compresor), evitarea îmbăcșirii rapide a schimbătoarelor de căldură, găsirea unei soluții sigure și raționale pentru obținerea acțiunii de frînă de motor etc.

Pe măsura rezolvării acestor probleme, agregatul turbină cu gaze se va impune tot mai mult în domeniul de utilizare ocupate deocamdată aproape exclusiv de motorul cu piston.

CITITORII DESPRE CARTEA TEHNICĂ

Un ajutor prețios

Fîind lăcutuș într-o secție a Uzinelor de fier „Republica” și elev în anul III la Școala tehnică serală de mașinri, cartea tehnică îmi este sursa cea mai apropiată de documentare în diferite probleme de specialitate. Biblioteca uzinei ne pune la dispoziție suficiente cărți tehnice, iar cele pe care nu le găsim exact aici le studiez la Biblioteca Centrală de Stat sau le cumpăr. Aceste cărți ne ajută, pe mine, ca și pe alți muncitori, să cunoaștem și să folosim în bune condiții mașinile. Pe baza studierii cărții „Proprietățile și alegerea metalelor folosite în industria constructoare de mașini” de ing. Vasile Constantin și ing. Iulian Dănescu și a altor lucrări despre tehnologia metalelor am reușit să aduc perfecționări la unele mașini, piesele introduse avînd o durată de funcționare mai mare. De asemenea, consultînd alte lucrări de specialitate am conceput un dispozitiv mecanic de strunjit.

Frecventînd bibliotecile și librăriile, am constatat lipsa unor lucrări despre mecanizare care să se adreseze mai ales lăcătusilor, să cuprindă metode de întreținere și reparare a utilajelor produse de către industria noastră constructoare de

mașini. M-ar interesa îndeosebi schemele cinematice și de ungere, datele tehnice ale materialelor folosite în atelierul mecanic. „Cartea lăcătusului” de ing. V. Răducu și ing. P. Teodorescu ar fi utilă și apărută într-o ediție revizuită, adusă la zi, deoarece datele din unele capitole sînt depășite de standardele în vigoare, după cum e necesar să fie completată cu ultimele noutăți tehnice din domeniul lăcătusăriei. Ne-ar fi de ajutor dacă s-ar edita o „Agendă a lăcătusului” care să cuprindă lucrări de desen tehnic, calcule de roți dîntate, materiale noi apărute în construcția de mașini și modul de utilizare a lor etc.

Virgil COCIORHAN
Uzinele „Republica”
din București

Mai aproape de soluțiile practice

În ultimii ani, Editura tehnică a oferit specialiștilor din industria constructoare de mașini-unelte un număr important de tratate, cursuri, manuale, îndrumătoare etc. Dintre lucrările acestei edituri întîmpinate cu interes, remarc aparitia primelor volume din „Colecția de ateliere” precum și seria manualelor pentru muncitori. Printre volumele apărute în această colecție sînt unele mult căutate și consultate — „Filetarea la strung” de N. Constantin, „Găurirea” de Z. Duca etc. Popularitatea acestor lucrări se datorește, între altele, modul de abordare de tratare a problemelor. Exemplele pentru demonstrarea și explicarea unor probleme luate din specialitatea în care lucrează cititorul sporesc valoarea cărții. Acest principiu a fost aplicat cu bune rezultate și în „Matematica pentru muncitori” de St. Zarea, în care noțiunile și teoremele sînt demonstrate pe piese fabricate curent, deci binecunoscute muncitorilor. Editura unor lucrări tehnice și colectii ca: îndrumătoare, memoratoare, dicționare, volumele din seria „Biblioteca standardizării” au constituit, de asemenea, o inițiativă meritorie.

Au apărut însă și lucrări care, nefiind adaptate cerințelor reale ale producției, n-au putut suplini deplin lipsa anumitor cărți tehnice de nivel mediu. Autorii unor manuale destinate muncitorilor și cititorilor din „Colecția de ateliere” folosesc un mod de expunere pretențios,

tratează anumite probleme la un nivel teoretic mult prea înalt pentru ca să reprezinte un sprijin eficient în munca celor cărora se adresează. În afara citorora exemple clasice, aceste cărți conțin un număr restrîns de soluții tehnice cu posibilități de aplicare. Terminologia folosită ar trebui explicată în text și nu la „subsol” sau în nomenclatura atașate la sfîrșitul lucrării. Memoratoarele apărute se repetă unul pe altul sau se completează reciproc, încît numai împreună reprezintă un memorator deplin utilizabil.

O lucrare mai cuprinzătoare, similară celor amintite dar destinată cadrelor cu pregătire medie și superioară din secțiile de prelucrare mecanică și completată cu recomandări de ordin tehnologic și metodologic ar fi cit se poate de binevenită.

Andrei SZÉLL
tehnicolog, Uzinele „23 August”
din București

Ar trebui reeditate

Editura tehnică prezintă cititorilor săi lucrări cu un conținut variat, care sînt de un real ajutor practic. Au apărut cărți care tratează probleme actuale ale tehnicii contemporane, cum sînt: automatizarea, comanda după program a mașinilor-unelte etc.

Cărțile despre rezistența materialelor, organe de mașini, tehnologia ștanțării, construcția dispozitivelor etc sînt apreciate și căutate. Prin succesiunea edițiilor, aceste lucrări ar trebui să constituie o prezență permanentă în vitrinele librăriilor. Multe dintre ele sînt însă epuizate. Reeditarea unora dintre cărțile epuizate ar da posibilitatea bibliotecii tehnice să-și completeze fondul actual de lucrări pe care le posedă în exemplare insuficiente. Ar fi necesară, totodată, editarea unui memorator al constructorilor de mașini, bine documentat. Eventual, acesta ar putea fi tipărit în mai multe volume cuprinzînd, înmîmunchate, toate datele referitoare la construcția de mașini apărute pînă acum dispersat în diferite manuale și îndrumătoare. Într-un astfel de memorator, cel interesat ar trebui să găsească soluții tehnice precise în probleme care-l preocupă fără să mai apleze la alte lucrări.

Ing. Mircea VINTILĂ
Uzinele „23 August”
din București

DIN PAGINILE UNUI ALBUM

În cadrul campaniei electorale pentru alegerile de la 7 martie, Consiliul regional F.D.P. Braşov pregăteşte diferite fişuri care, prin cifre şi imagini sugestive, vor înfăţişa realizările înfăptuite în regiune de la alegerile precedente până astăzi. Iată câteva spicuri din albumul, tipărit recent, „Înflorirea oraşelor şi saele regiunii Braşov”.

LOCUINŢE NOI

Una din principalele caracteristici ale oraşelor şi saelor regiunii Braşov este înnoirea lor continuă. Construcţia de locuinţe a luat, în ultimii ani, o mare amploare. În oraşele Braşov, Sibiu, Mediaş, Sighişoara, Făgăraş s-au construit cartiere noi. În cartierul Steagul roşu din Braşov s-au dat până în prezent în folosinţă peste 5.000 de apartamente. Un alt cartier se înalţă în zona gării de călători şi el va număra în faza finală 5.000 de apartamente. La Sibiu s-a încheiat în anul trecut construcţia noului cartier Tezezanum, iar în acest an vor fi ridicate primele locuinţe în viitorul cartier din zona hipodromului, care va număra în faza finală 5.000 de apartamente. De la ultimele alegeri, în oraşele regiunii s-au dat în folosinţă peste 10.000 de apartamente, iar în anul 1965 peste 3.000 apartamente se vor află în cursul construcţiei de locuinţe şi la saele. Din 1961, în saele regiunii Braşov s-au construit circa 15.000 de case noi.

UN DEBIT DE APĂ DUBLU

În trecut, oraşele regiunii au avut o situaţie grea în ceea ce priveşte alimentarea cu apă şi canalizarea. Până în 1944 oraşul Braşov şi Sibiu dispuneau de o reţea de alimentare cu apă. Aceasta cuprindea doar zona centrală a oraşelor respective. În ultimii ani în regiune

s-au efectuat importante lucrări de alimentare cu apă a oraşelor. Pentru acestea, numai în perioada care s-a scurs de la ultimele alegeri s-au cheltuit peste 100 milioane lei. S-au făcut importante lucrări pentru alimentarea cu apă a oraşelor Braşov, Sibiu, Mediaş, Rupea, Făgăraş, Cisnădie. Reţeaua de distribuţie a crescut cu 175 km. Debitul de apă care alimentează oraşele s-a dublat. Paralel s-a executat importante lucrări de canalizare.

DE LA 42 LA 66 ANI

Referindu-se la lipsa asistenţei medicale în trecut, publicaţia „Gazeta Transilvaniei”, care apărea la Braşov, conţine în numărul 28 din 1933: „Se constată o creştere anuală progresivă atât a bolnavilor, cât şi a morţilor, fapt de care sîntem aproape dezarmaţi, neavînd unde-i izola şi trata”. Cu totul alta este astăzi, situaţia ocrotirii sănătăţii oamenilor muncii. Numai în ultimii ani în regiune s-au construit din fondurile statului numeroase unităţi sanitare, printre care spitalele unificate Agnita, maternitatea şi casa copilului din Sibiu, un spital şi o policlinică în oraşul Victoria, o staţie de Salvare, laborator de izotopi radioactivi în Braşov, în cele 38 spitale, 22 policlinici şi 218 circumscripţii medicale, cîte există în regiune, lucrează peste 1.600 medici şi peste 5.000 cadre medicale sanitare, adică un medic şi 3 cadre medicale la 656 locuitori. Datorită măsurilor luate, mortalitatea infantilă a scăzut de la 13,4 la sută în 1938, la 3,7 la sută în prezent. Durata medie de viaţă a populaţiei din regiune, faţă de aceeaşi perioadă, a crescut de la 42 la 66 ani.

Acestea sînt cîteva din realizările mai importante, oglindite în albumul „Înflorirea oraşelor şi saele regiunii Braşov”.

Nicolae MOCANU
cosp. „Scintila”

Informații

Duminică dimineață s-a înapoiat de la Moscova ministrul comerțului exterior, Mihail Petri, care a semnat Protocolul privind schimbul de mărfuri și plăți între R. P. Română și U.R.S.S. pe anul 1965.

Luni la amiază a părăsit Capitala Mihail Florescu, ministrul industriei petrolului și chimiei, care, la invitația ministrului petrolului și chimiei al Indiei, Humayun Kabir, va participa la inaugurarea rafinăriei de la Barauni și la festivitățile ce vor avea loc la 26 ianuarie cu prilejul zilei proclamării Republicii India. Tare noastră a participat la construirea rafinăriei de la Barauni prin livrarea unei instalații de solventare a petrolului cu bioxid de sulf.

La plecarea, pe aeroportul Băneasa, au fost prezenți membri ai conducerii Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei, precum și ambasadorul Indiei în R. P. Română, K. R. F. Khilnani.

(Agerpres)

Plenara Consiliului U. A. S. R.

În ziua de 10 ianuarie a.c. a avut loc Plenara Consiliului U.A.S.R. care a dezbătut problemele referitoare la convocarea celei de-a V-a conferințe pe țară a U.A.S.R. Plenara a hotărât ca lucrările conferinței să înceapă în ziua de 19 februarie a.c. la București și a stabilit măsurile pregătitoare necesare. De asemenea, plenara a ascultat informația și a aprobat activitatea delegației U.A.S.R. care a participat la lucrările celui de-al VIII-lea Congres al Uniunii Internaționale a Studenților.

(Agerpres)

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

GRUPUL P. E. S. T. ȘI ȘANSELE CONSERVATORILOR

Frankfurter Allgemeine

Eventualitatea înierii unor alegeri în primăvară în Anglia preocupă în ultimul timp presa occidentală. Ziarul „Frankfurter Allgemeine” scrie: „Postul ministrului conservator al comerțului, Heath, a confirmat, la reînnoirea sa din Scoția, că discuțiile sale purtate acolo cu conducătorul opoziției, Alec Douglas Home, s-au referit, în principal, la piegătirile ce urmează a fi făcute în vederea înierii unor alegeri în primăvară. Este problematic dacă Heath consideră într-adevăr serios pericolul ca Wilson — singurul ce poate lua hotărâri în această problemă — să țină în curând alegeri. Dar conservatorii trebuie să fie pregătiți pentru această eventualitate, destul de amenințătoare pentru ei.

Asigurările date până acum din partea laburștilor că Wilson nu se gândește să țină în curând alegeri, nu spun desigur nimic, deoarece scopul acestor manevre este obținerea unei victorii electorale prin surprindere, profitându-se de dezorganizarea adversarului. În orice caz, zvonurile despre eventualitatea unor alegeri ar putea dauna foarte mult încrederei în lăra din partea City-ului și a străinătății, încât premierul s-ar putea vedea constrâns să dea publicității intențiile sale.

În afara marilor considerente de ordin național de care ține seama orice premier englez în luarea unei hotărâri de a ține alegeri, un mare rol îl joacă clima-

mul moral al principalului partid advers. Din acest punct de vedere, pentru Wilson tentația de a ține alegeri timpurii trebuie să fie aproape irezistibilă. Bilanțul mizer al conservatorilor l-a fost prezentat tipărit. Este vorba nu de un bilanț colorat cu iluzii de partid, ci de unul prelucrat de un grup de studiu. Acest grup se numește „Pressure for Economic and Social Toryism” — prescurtat: P.E.S.T. Grupul a fost înființat anul trecut la universitatea din Cambridge și, de atunci, s-a extins la toate universitățile. Acest grup se pare că se bazează în special pe aripa de stînga a conservatorilor.

Numitorul coman al criticii grupului P.E.S.T., apărut într-un manifest cu titlul „Conservatorii vor pierde”, este un reproș: «Noi credem că fără o schimbare fundamentală de concepție în cadrul partidului conservator există o posibilă dezastru pentru noi și mai mari înfrîngerii în cadrul unor alegeri viitoare». Tabloul pe care partidul conservator îl oferă publicului este cel al unei pături conducătoare omogene: din 55 de membri ai cabinetului din 1951, 21 au fost educați la Eaton, 7 la Harrow și 4 la Winchester. Pe tărîm politic, declinul partidului trebuie căutat în „sterilitatea spirituală”. Schimbarea cea mai necesară și cea mai potrivită, în cadrul partidului conservator, ar trebui să aibă loc la nivelul conducerii partidului.

Grupul P.E.S.T. neagă că intenționează să-l atace pe sir Alec Douglas Home, dar continuă: «Oricît de bine s-ar fi adaptat sir Alec rolului de prim-ministru și oricît de liberale ar fi concepțiile lui personale, el simbolizează forțe care au puțin de-a face cu conducerea unei Britanii noi».

la peste 30 la sută la jumătatea anului 1964 (corespunzînd cu 6.250.000 tone). În perioada aceasta, comenzile obținute de Japonia au fost pentru prima oară superioare tuturor comenzilor reunite ale șantierei navale vest-europene. În concluzie țările europene îi acuză pe japonezi că vor, grație sprijinului guvernamental, să domine și să controleze ansamblul construcției navale mondiale. În plus, instalațiile tehnice și mîna de lucru mai ieftină asigură Japoniei avantaje inegalabile.

Ca răspuns la demersul țărilor europene, Asociația constructorilor navali japonezi precizează că afacerile realizate de membrii săi au fost mai puțin strălucite în 1964 decît în 1963, deși tonajul maxim de 4 milioane tone, niciodată atins pînă în prezent, a fost depășit anul acesta. Nu este mai puțin adevărat că partea Japoniei în construcția mondială nu corespundea în 1964 decît cifrei de 38,5 la sută, față de 45,3 la sută în 1963.

Totalitatea comenzilor șantierei navale din lume s-a ridicat la 11.160.000 tone în cursul primelor unsprezece luni din 1964, din care 4,3 milioane tone revin Japoniei. Acest declin relativ, care s-ar putea accentua în cursul următorilor doi sau trei ani, se datorește faptului că șantierele navale japoneze sînt supraîncărcate de comenzi. Ele au construit, de la 1 ianuarie la 31 octombrie 1963, vase totalizînd 6 milioane tone, din care 87 la sută au fost exportate.

Spre a avea contacte permanente cu constructorii europeni, constructorii navali japonezi vor deschide în aprilie (1965) la Londra un „centru naval japonez”, condus de K. Fujino, care a prezidat Oficiul de navigație din Ministerul Transporturilor din Tokio. Străduindu-se să mențină „relații cordiale” cu șantierele europene, japonezii sînt hotărâți să nu semneze nici un acord internațional susceptibil să le limiteze producția și participarea lor liberă la construirea de vase în lume.

ARABIA SAUDITĂ IEȘE DIN EVUL MEDIU

LE FIGARO

Ziarul „LE FIGARO” publică un reportaj de la trimisul său în Arabia Saudită:

Îndată ce știrea încoronării lui Feisal a fost difuzată de un comunicat special al ministrului informațiilor, șeful Jamil al Hugelan, ea a provocat un mare entuziasm. Pentru mulți, Feisal simbolizează speranța.

Nu a sosit oare timpul de a face să cadă barierele și interdicțiile riguroase impuse de fanatismul războinicilor pe care Abdul Aziz îi recrutase în rîndul triburilor din Nejd, acel mare platou pustiu a cărui monotonie nu este tulburată decît de vertebrele de praf în care beduinii văd «coada diavolului care se mișcă»? Am parcurs pe sute de kilometri oceanul de nisip și de pietre fără a întâlni vreo viață. Drumul de la Riad la Dhahan, prin golful Persic, lung de 470 km, nu trece prin nici o așezare. Numai câteva corturi negre țesute din pîr de capră străpung, la distanțe foarte mari, peisajul acestui mineral în care dromaderii au aerul căi paze pietre.

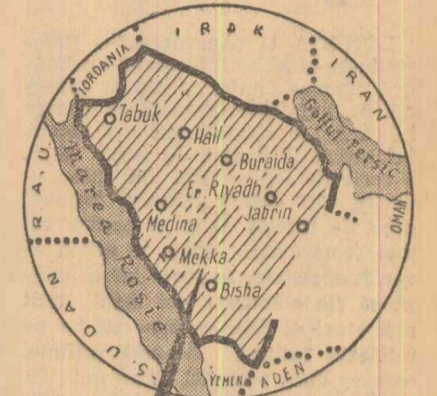
Occupînd o suprafață de două ori cît cea a Franței, Arabia Saudită nu este populată decît de opt milioane de locuitori. Cifra ofițată de sursele oficiale este redusă la șase sau patru milioane. De altfel, prea puțin contează dacă este vorba de opt sau patru, întînderea aceasta imensă este practic goală, ceea ce totuși ridică probleme de rezolvare atunci cînd este vorba de aplicarea planului de dezvoltare economică elaborat de guvern. Din șase sute milioane dolari consacrați anul trecut acestui buget, abia a fost cheltuit o treime! Banii nu lipsesc aici și dacă Arabia este o țară subdezvoltată aceasta nu este din lipsa surselor, ci din lipsa brațelor de muncă și mai ales a unor capete luminate.

Singure redeventele companiei petroliere americane ARAMCO, care exploatează cel mai mare zăcămint de petrol din peninsula, au adus în 1963 456.200.000 dolari bugetului saudit. Ceea ce reprezintă o creștere de 50 la sută din 1959 și o treime din bugetul total al țării. La aceasta se adaugă impozitele, taxele portuare, taxele vamale, precum și veniturile pelerinajului la Mecca, principala resursă a țării înainte de descoperirea aurului negru.

Dacă Arabia s-a născut din punct de vedere politic îndată după primul război mondial, abia la sfîrșitul celui de-al doilea conflict planetar, o dată cu creșterea producției petroliere, a început să se transforme. Cu banii strînși — mai înțîși sub formă de monede de aur îngrămădite în palatul cu ziduri de cărămizi neare în care locuia Abdul Aziz, în centrul vechiului Riad, astăzi demolat de buldozerele

care treazează bulevardele largi luminate cu neon ale noii capitale — au trebuit să fie cumpărate, uneori foarte scumpe, mașini și aduși tehnicienii pentru a le conduce.

Totuși, în regiunea aceasta care pîrea să păstreze în subsolul său petrol în

cantități aproape inepuizabile, lipsese ceea ce permite vieții să se dezvolte: apa. Atunci s-a produs un al doilea miracol saudit, descoperirea unei enorme suprafețe subterane cu apă. Prin găsirea apei, arabii au posibilitatea de a-și dezvolta țara.

Avînd vederi moderne, Feisal vrea să-și scoată poporul din imobilism și să-l facă să intre în concertul națiunilor. Dar intenționează să facă aceasta respectînd pe cît posibil tradițiile care fac din Arabia ceea ce este. Ceea ce nu exclude îndrăznețiile. Într-o țară în care cinematograful nu există, iar femeile nu ies decît acoperite de văluri ne putem imagina revoluția care se pregătește. Utilizarea încă de anul trecut a unei crainice de către radiodifuziunea saudită i-a sesizat pe cei ce confundă progresul cu încălcarea unor reguli. Nu este acesta argumentul prezentat cu doi ani în urmă de delegația celor cinci sute de personalități venite special la Riad pentru a-i cere lui Feisal, pe atunci prim-ministru, să interzică deschiderea unei școli pentru fete în importantul oraș Buraidă? Buraidă are mai multe școli de fete și, ca la Riad și Djeddah, cererile de înscriere depășesc cu mult locurile disponibile. Arabia doborîce lipsa profesorilor și institutorilor, iar cei ce există sînt, practice, de origine străină, trimiși de țările musulmane, exceptînd cîteva englezi veniți să predea engleza.

DISPUTĂ PENTRU ÎNȚIETATE

Ziarul „COMBAT” publică sub titlul de mai sus un comentariu semnat de Georges Andersen.

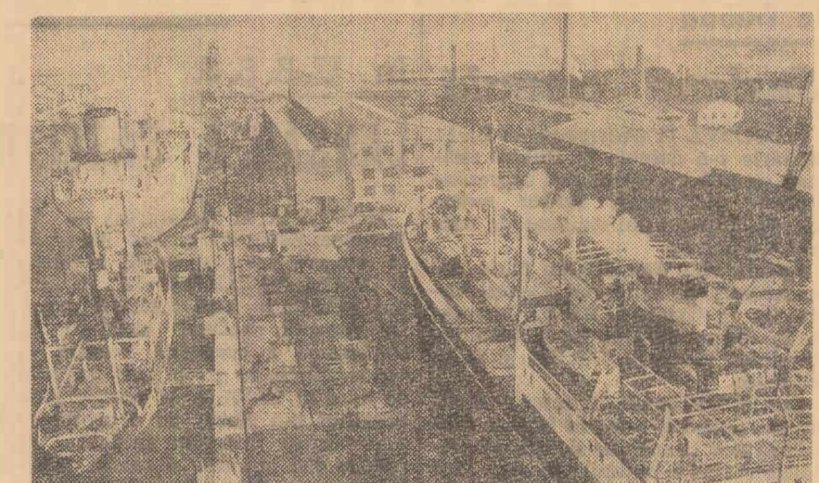
Un nou record mondial a fost bătut: societatea japoneză „Mitsubishi” a semnat cu compania de navigație norvegiană „S.I.G. Bergessen et Co” un contract pentru construirea unui petrolier de 160.000 tone. Petrolierul, cu numele „Viking”, cel mai mare și cel mai modern construit vreodată, va fi gata de a fi predat între iulie și septembrie 1967 și va fi urmat, cîteva luni mai tîrziu, de un alt vas de același tonaj.

Dispoziția de construcție face parte dintr-o comandă a firmei norvegice „Bergessen”, totalizînd șaptesprezece milioane lire sterline. Tranzacția oglindește expansiunea fabuloasă a șantierei navale japoneze în fruntea cărora se află două întreprinderi-coloși, societățile „Mitsubishi” și „Ishikawajima-

Harima”. Progresul lor fi neliniștește pe constructorii europeni. Dacă Statele Unite se acomodează cu ușurință la modificările pieței, avînd în vedere unele interese comune și investiții împărțite, șantierele europene apreciază că activitatea constructorilor japonezi depășește limita unei «concurențe loiale».

Reprezentanții șantierei navale din Belgia, Danemarca, Franța, Italia, Olanda, Norvegia, R.F.G. și Suedia au organizat recent o acțiune simultană pe lângă guvernele respective, invitîndu-le să facă o intervenție comună pe lângă guvernul de la Tokio, spre a-i aminti că «sprijinul oficial acordat de acesta industriei navale japoneze constituie una din principalele cauze ale depresiunii care se abate asupra industriei de construcții navale vest-europene».

O notă elaborată de specialiștii din țările menționate amintește colaboratorilor lui Sato (premierul japonez) că de la scăderea din 1957, prețurile noilor construcții navale rămîn inferioare nivelului dorit și că situația, în loc să se amelioreze, tînde să se agraveze. Documentul adaugă că partea Japoniei în producția mondială de vase, care nu era decît de 15 la sută în 1957, a ajuns

Șantiera navală din Oașka

DE PRETUTINDENI

RĂMAȘI ÎN EPOCA DE PIATRĂ

În regiunea centrală a Australiei a fost descoperit un trib de aborigeni care se mai găsește încă la nivelul epocii de piatră. În legătură cu acești locuitori, pierduți printre dunele de nisip ale unei regiuni aride, dr. Donald Thompson, șeful secției de antropologie la Universitatea din Melbourne, a făcut dezvălături interesante într-o serie de articole apărute în publicațiile din Sydney. Savantul arată că principala hrană a acestor aborigeni o constituie pisicile sălbatice. Locuitorii acestui trib nu cunosc încă nici un fel de îmbrăcăminte, iar viața lor e destul de grea din cauza lipsei de apă. Dar, arată Thompson, datorită nevoilor, de secole ei posedă cunoștințe uimitoare în privința depistării surselor de apă. Dr. Thompson a făcut două expediții în această regiune, în 1957 și 1963—1964.

NUNȚĂ CU PERIPEȚI

Revista „Cruzeiro Internacional” relatează despre o nunță cu totul neobișnuită, din localitatea argentiniană San José de Oriente. După ce doi tineri căsătorii au petrecut toată noaptea la nunță, spre dimineață au dispărut amîndoi. S-a constatat curînd că nora a fugit cu soțul său, iar gînerul cu soacra sa.

UN ROBINSON AMERICAN

Un vas din marina britanică a reușit să-l salveze, zilele trecute, pe Robinsonul american William Haas, în vîrstă de 52 de ani, care a stat timp de 30 de zile pe o mică insulă din Marea Caraibilor. La data de 3 decembrie Haas își propusese să parcurgă traseul Jersey — Insulele Vergine, la bordul unui yacht de 7 metri. El a plecat singur, dar, în apropierea de insula South Cay, în arhipelagul Mira Por Vos, vasul său a naufragiat și el a reușit să ajungă pe pămînt cu numai 2 kg de apă, ceva alimente și un bidon de benzină.

UN NOU TUNEL ÎN ALPI

Potrivit proiectului guvernului elvețian, viitorul tunel rutier prevăzut sub masivul Gothard, care va fi cel mai mare din Alpi, va avea o lungime de 16,4 km și va costa 861 milioane franci elvețieni. Tunelul sub Mont Blanc măsoară 11,6 km și cel sub Marele Saint Bernard — 5,8 km. Proiectul a fost pus la punct și va fi prezentat primăvara aceasta spre aprobare parlamentului elvețian. Lucrările de străpungere, care vor dura șase ani, vor începe de la nord spre sud, la o altitudine de 1.150 m. Tunelul va lega Elveția de Italia și va constitui o dubură a tunelului feroviar care absoarbe aproape jumătate din traficul de călători și mărfuri prin Alpi.

FAMILIA CELOR DE PESTE 100 DE ANI

Nurdjahan-Hala Primova, locuitoarea a satului Aidinbulag din Azerbaidjan a împlinit recent 121 de ani. Toți cei trei fii ai ei au depășit vîrsta de 100 de ani, iar doi dintre frații ei au împlinit vîrsta de 102 și respectiv 104 ani. În total, familia Primovei numără 63 de persoane. Capul acestei familii, Sardar Primov, a murit în urmă cu 23 de ani la vîrsta de 107 ani.

MUMII FALSE

În urma cercetărilor efectuate de un grup de egiptologi britanici s-a descoperit că cele 30 de mumii achiziționate din Egipt de prințul de Wales în anul 1869 și donate unor muzee britanice sînt false. Ziarul „Sun-

SPORT

Echipe bucureștene de handbal peste hotare

• Handbalistele de la Rapid învingătoare în R. D. Germană • Dinamoviștii bucureșteni pleacă azi la Madrid

Echipa feminină de handbal Rapid București a participat la un turneu-tur organizat de clubul Lokomotiv Ransdorf, în localitatea Frankfurtdorf pe Oder. Handbalistele bucureștene au obținut un frumos succes, terminînd neînvînse cele patru meciuri disputate cu acest prilej. În primăvara rapidistele au cîștigat cu 1-0 înfrîngerea cu Slavia Praga, cu 5-2 partida cu D.H.f.K. Leipzig și au terminat la egalitate (7-7) meciul cu Fortschritt Weissenfels. În finala competiției, sportivele noastre au înțrecut pe Lokomotiv Ransdorf cu 7-6 (5-4).

După cum s-a mai anunțat, în zilele de 15, 16 și 17 ianuarie la Madrid va avea loc un turneu internațional masculin de handbal, organizat de clubul Atletico Madrid. La această competiție participă, în afara echipelor Dukla Praga, Atletico Madrid și Sabadell Madrid, și formația Dinamo București, campioana țării noastre.

Dinamoviștii, care acum citeva zile s-au reîntors în țară după un turneu întreprins în R. F. Germană și Franța, urmează să plece la Madrid în cursul zilei de astăzi.

ȘAH

A început turneul feminin de la Beverwijk

Șahiste frunțose din mai multe țări europene participă la tradiționalul turneu internațional de la Beverwijk, organizat la fiecare început de an de federația olandeză de specialitate. La întreceri a fost invitată și campioana noastră Alexandra Nicolau, maeștră internațională, care la trecurile edițiilor ale turneului s-a numărat printre protagoniste.

Prima rundă a avut loc aseară. Pînă la închiderea ediției nu ne-am parvenit rezultatele tehnice.

DIN SPORTUL INTERNAȚIONAL

PELE ELIMINAT DE PE TEREN

Pe stadionul Maracana din Rio de Janeiro, în prezența a peste 120.000 de spectatori, Botafogo Rio a învins cu scorul de 3-2 (3-0) pe F.C. Santos, într-un meci conținut pentru turneul final al campionatului brazilian de fotbal. Meciul a avut o desfășurare „pasionantă” și deseori arbitral a trebuit să oprească partida avertizînd pe jucători pentru intrări periculoase. În ultimele 3 minute au fost eliminați de pe teren doi jucători de la Botafogo și Pele de la Santos, care a protestat la deciziile arbitrului. Cu acest prilej și-a făcut reîntoarcerea în echipa Botafogo renumitul internațional brazilian Garrincha, operat în septembrie la genunchi. El nu a dat însă deplină satisfacție, fiind nevoit să părăsească terenul de joc în ultimele 15 minute.

CAMPIONATELE EUROPENE DE BOB

În stațiunea italiană de sporturi de iarnă de la Cortina d'Ampezzo, care în 1956 a găzduit Jocurile Olimpice, au început campionatele europene de bob. În proba rezervată echipajelor de două persoane titlul a fost cîștigat de austriecei Ervin Thaler și Adolf Koseder. Ei au reușit să întrecă pe favoriții probei, italienii Renaldo Ruahi și Enrico Lorenzo. Cel mai bun timp realizat în mînsa I a fost obținut de italienii cu 1'21" 42/100 față de 1'21" 64/100 al echipajului austriac. În mînsa următoare austriezii s-au comportat remarcabil, devenind campioni ai Europei.

C. C. E. LA BASCHET

În competiția feminină, la Amsterdam, Blue Stars-Amsterdam a reușit o surprinzătoare victorie, cu scorul de 64-63 (36-25), în meciul cu Slavia Sofia. Returul va avea loc la Sofia. Două partide s-au disputat în cadrul competiției masculine: la Reykjavik, echipa franceză A.S. Villeurbanne a întrecut cu 74-42 (37-18) formația islandeză „Reykjavik”, iar la Sofia Lokomotiv a dispus cu 79-61 (47-36) de Wisla Cracovia.

14 ECHEPE LA „MONDIALELE” DE HANDBAL FEMININ

Într-o ședință a federației internaționale de handbal, care a avut loc la Basel, s-a anunțat că la campionatul mondial feminin de handbal, programat anul acesta între 20 și 27 noiembrie în mai multe orașe din R. F. Germană, și-au anunțat oficial participarea 14 echipe: R. P. Română (deținătoarea titlului), Danemarca, Olanda, Japonia, Iugoslavia, Norvegia, R. D. Germană, R. P. Polonă, Suedia, U.R.S.S., R. S. Cehoslovacă, R. P. Ungară, S.U.A. și R. F. Germană.

Bobierii austriecei Thaler și Koseder (primii doi din stînga), campioni ai Europei. Agerpres

Spania: Un val de frig s-a abatut recent asupra orașului Madrid. În fotografie: Vedere parțială a lacului Casa de Campo acoperit de gheață și zăpadă

DE PESTE HOTARILE

La Cairo CONFERINȚA PRIMILOR MINIȘTRI AI ȚĂRILOR ARABE

CAIRO 11 (Agerpres). — În ședința de duminică seara a Conferinței primilor miniștri ai țărilor arabe, șefii de guvern au examinat rezoluțiile și recomandările adoptate de Consiliul apărării. Aceste rezoluții și recomandări se referă la aspectele militare ale proiectelor de deviere a apelor afluenților Iordanului. S-a anunțat că a fost constituită o comisie de experți, însărcinată cu rezolvarea unora din prevederile planurilor și acordurilor în această privință. Nu au fost date publicității amănunte în legătură cu aceste hotărâri. Agenția Reuter citează surse din preajma delegației libaneze care au relevat că atât Consiliul apărării cit și primii miniștri au căzut de acord ca trupele aflate la dispoziția comandamentului arab unificat să nu ia poziție în Liban, în caz de nevoie, decât cu permisiunea expresă a parlamentului acestei țări. S-a că-

zut, de asemenea, de acord asupra amplasării instalațiilor de pompare a apelor râului Wazzany, afluent al Iordanului, pe teritoriul Libanului. În această privință au existat înaintea de conferință unele divergențe între Liban și Siria. Observatorii remarca faptul că hotărârile adoptate de Consiliul apărării și de primii miniștri nu afectează poziția libaneză, care rămâne neschimbată. Se știe că Libanul este nemulțumit de aranjamentele militare existente în prezent, considerând că ele nu asigură în măsură suficientă securitatea țării în cazul în care Iraelul ar declanșa acțiuni militare pentru a împiedica efectuarea lucrărilor de deviere preconizate. Consiliul apărării și primii miniștri au examinat, de asemenea, situația din sultanatele și emiratele din Golful Persic pe baza raportului Comisiei speciale a Ligii Arabe, care a efectuat cercetări la fața locului.

Simplificări în sistemul legislativ englez

LONDRA 11 (Agerpres). — Referindu-se la surse informativ din Londra, agenția Reuter relevă că guvernul britanic intenționează să anuleze în curând o simplificare a sistemului legislativ englez. În acest scop, o serie de legi datînd din 1235 — dintre care multe folosind termeni greu de înțeles chiar și pentru cei mai remarcabili juriști de astăzi — vor fi abrogate. În locul lor urmează să fie elaborate noi legi, mult mai clare și precise, care să fie pe înțelesul tuturor. Această acțiune, care va dura probabil câțiva ani, va fi dusă la îndeplinire de către o co-

Comoronență din Roma

O săptămână încărcată

Săptămîna care a început luni va înregistra o reluare a activității politice. Sînt prevăzute numeroase reuniuni ale unor organe de conducere, cum ar fi: conducerea Partidului socialist, comitetele conducătoare ale grupurilor parlamentare, conducerea Partidului social-democrat și poate și mult așteptata reuniune a Consiliului național al P.D.C. Pentru miercuri sau joi a fi convocată o ședință a Consiliului de Miniștri, iar parlamentul își va relua lucrările simbată.

Între timp, continuă polemicele în ziare, ca și înlăturările și declarațiile unor exponenți marcanți ai vieții politice. Referitor la Partidul democrat-creștin trebuie amintită moțiunea aprobată la încheierea lucrărilor Congresului tineretului democrat-creștin, care s-a desfășurat zilele acestea la Sorrento, și care cere o revedere generală a politicii de centru stînga. La acest congres s-a realizat pentru prima oară o unitate de acțiune între curentele de stînga din Partidul democrat-creștin.

Referindu-se la înlăturirea dintre Moro și Nenni, „L'Espresso” scrie în

ultimul său număr că „Moro ar fi încercat să-l convingă pe liderul P.S.I. să-și revadă hotărîrea de a părăsi guvernul pentru a se dedica în exclusivitate Partidului socialist”. „După părerea lui Moro, continuă „L'Espresso”, ieșirea lui Nenni din guvern, după trecerea lui Saragat în palatul Quirinale, și într-un moment destul de critic pentru polemicele interne din P.D.C., ar slăbi coaliția guvernamentală și ar provoca deschiderea unei adevărate și autentice crize”.

În legătură cu convorbirile pe care primul ministru le-a avut cu președintele republicii, ziarul „La Stampa” scrie: „Ipoteza de lucru pe care șeful statului se bazează nu este aceea a unor eventuale revizuri a formulei guvernamentale sau a unei crize, care ar presupune în orice caz complicații. Este aceea a unei mențineri a actualului guvern cu o întărire a sa și realizarea „programului”.

Săptămîna aceasta va aduce multe elemente importante în viața partidelor și poate în aceea a guvernului.

Giorgio PASTORE

BELGIA: După cum anunță radio Londra în Belgia s-a declarat o grevă națională a tuturor muncitorilor din industria petroliferă în sprijinul doleanțelor lor de salarizare. La Bruxelles a fost introdusă raționarea benzinei și automobilelor din locații țara fac coadă spre a-și obține cotele. Depozitele de benzină au fost deja reduse în multe locuri din cauza grevelor din săptămîna trecută a decherilor din Anvers care a împiedicat descărcarea tancurilor petroliferă

Plenara C. C. al P. C. din Germania

BERLIN 11 (Agerpres). — În raportul prezentat de Max Reimann, prim-secretar al C.C. al P.C. din Germania, la plenara din decembrie a Comitetului Central al partidului, se subliniază necesitatea coeziunii tuturor forțelor clasei muncitoare și a tuturor forțelor iubitoare de pace din Germania occidentală pentru a se obține modificarea politicii interne și externe a R. F. Germane. P.C. din Germania se pronunță pentru realizarea unei înțelegeri între cele două state germane cu privire la unificarea pasnică a țării. Partidul Comunist din Germania va continua lupta activă pentru anularea interdicțiilor activității partidului.

Accident la mina din Ușce

BELGRAD 11 (Agerpres). — Agenția Taniug anunță că în seara zilei de 10 ianuarie la mina Ușce, situată la 41 km de localitatea iugoslavă Kralievo, a avut loc un accident. Accidentul a survenit în urma exploziei unui compresor care a provocat supraparea minei pe o lungime de 30 m, îngropînd 14 mineri și membrii echipei de întreținere a instalațiilor din mină. Locul accidentului se află la o adîncime de 1 600 m. Numeroase echipe de intervenție depun eforturi pentru salvarea minerilor. Munca lor este îngreunată de o predea de fum, fapt care duce la concluzia că la locul accidentului a izbucnit un incendiu. Mina Ușce face parte din complexul de mine de hîulă din Ibarski.

Acord privind schimbul de vizite între A. Kosighin și H. Wilson

MOSCOVA 11 (Agerpres). — La Moscova s-a dat publicității un comunicat în care se anunță că Alexei Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., a acceptat invitația lui Harold Wilson, primul ministru al Marii Britanii, de a vizita Marea Britanie în primăvara acestui an, ca oaspete al guvernului englez. În comunicat se anunță că data vizitei va fi stabilită de comun acord pe căi diplomatice.

În comunicat se subliniază, de asemenea, că la rîndul său, Alexei Kosighin a adresat lui Harold Wilson invitația de a vizita Uniunea Sovietică în cursul acestui an, ca oaspete al guvernului sovietic. Primul ministru britanic a acceptat invitația. Data vizitei sale de răspuns va fi stabilită ulterior de comun acord.

ÎN GRECIA

O infringement a forțelor de dreapta

ATENA 11. — Corespondentul Agerpres, C. Alexandroie, transmite: Ziarul „Avghi” a dat publicității comunicatul Comitetului executiv al E.D.A. în legătură cu semnificativ evenimentelor din cursul săptămînilor trecute, cînd a avut loc așa-numita rebeliune a celor 16 deputați din Uniunea de centru. Evo-

luția evenimentelor recente, se arată în comunicat, a urmat o cale opusă celei scontate de cercurile de dreapta. Remanierea guvernului, cu tot caracterul ei limitat, a constituit în această fază, îndeosebi prin îndepărtarea din guvern a unor elemente de dreapta din Uniunea de centru, o infringement a forțelor reacțiunii. De asemenea, s-a reușit să se prevină uneltirile dreptei îndreptate spre răsturnarea rezultatului alegerilor din 16 februarie și avansarea unor soluții de dreapta sau centru dreapta. În comunicat se arată că la continuarea atacurilor dreptei ar trebui să se răspundă prin întărirea democrației, abolirea imediată a măsurilor excepționale, lărgirea colaborării democratice și prin elaborarea și aplicarea unei politici de dezvoltare economică. Pe plan extern, E.D.A. cere să fie respinse planurile de încadrare a Greciei în forțele nucleare multilaterale, să fie apărută energie independentă și suveranitatea Ciprului. În încheierea comunicatului se subliniază faptul că E.D.A. va sprijini în deplină măsură orice pas pozitiv întreprins de guvern și va contribui cu toate forțele sale la respingerea planurilor reacțiunii.

Declarațiile ministrului informațiilor al Franței

MOSCOVA 11 (Agerpres). — După cum transmite agenția TASS, înainte de a pleca la Paris, ministrul informațiilor al Franței, Alain Peyrefitte, a declarat pe aeroport unui corespondent al agenției că este satisfăcut de rezultatele vizitei sale la Moscova. „Am stabilit contacte extrem de bune, a spus el, și am văzut posibilitatea să facem un schimb de păreri la toate nivelurile, începînd cu tehnicienii și terminînd cu primul ministru Kosighin, care mi-a făcut cîntecul să mă primesc”. Peyrefitte este convins că în urma tratativelor, pe care le-a purtat el și persoanele care l-au însoțit la Moscova, a fost lărgit schimbul sovieto-francez în domeniul informațiilor și culturii. Între altele, s-a ajuns la un acord privind schimbul de programe radio și televizive care se vor difuza în Franța și Uniunea Sovietică. Ministrul informațiilor al Franței a făcut cunoscut că în Uniunea Sovietică se va deschide un birou permanent al organizației de radiodifuziune și televiziune a Franței, iar la Paris — un birou sovietic similar. „Sper că schimbul de păreri asupra problemelor care au fost discutate la Moscova va transforma colaborarea noastră într-un torent puternic”, a declarat Peyrefitte.

La Dubna

Sesiune anuală

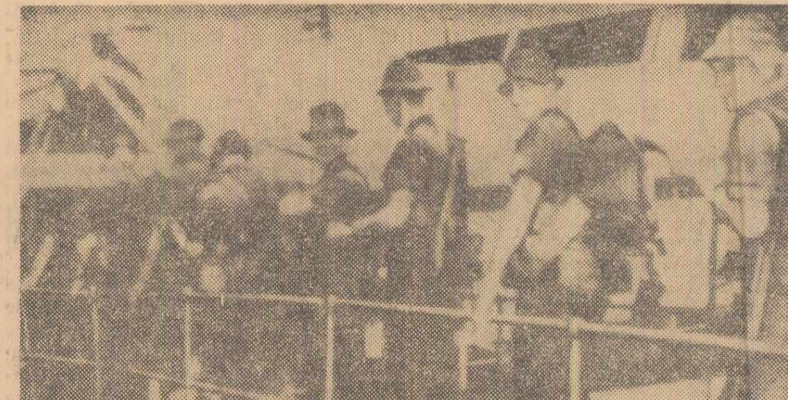
MOSCOVA 11 (Agerpres). — La 11 ianuarie s-a deschis la Dubna sesiunea anuală a Comitetului reprezentanților guvernelor țărilor membre ale Institutului unificat de cercetări nucleare.

La lucrările sesiunii iau parte reprezentanți ai Bulgariei, Cehoslovaciei, R. P. Chineze, R.P.D. Coreene, R. D. Germane, Mongoliei, Poloniei, României, Ungariei, U.R.S.S. și R. D. Vietnam.

Dmitri Blohințev, directorul Institutului unificat, a vorbit în fața participanților la sesiune despre principalele realizări obținute în anul 1964 de oamenii de știință din țările socialiste care lucrează la Dubna la rezolvarea problemelor fuziei energiei atomice în scopuri pașnice.

Vizita la Paris a ministrului afacerilor externe al R. P. Ungare

BUDAPESTA 11 (Agerpres). — La invitația ministrului afacerilor externe al Franței, Couve de Murville, la 11 ianuarie a sosit la Paris János Péter, ministrul afacerilor externe al R. P. Ungare. După cum relatează agenția M.T.I., ministrul ungar a declarat ziarștilor că „întîlnirea cu Couve de Murville va permite discutarea problemei relațiilor dintre cele două țări și a problemelor de cea mai mare importanță privind actuala situație internațională”.

Un batalion al trupelor britanice se imbarcă la Singapore, cu destinația Borneo, pentru a întări armatele malayeze

În U. R. S. S.

LANSAREA SATELITULUI „COSMOS-52”

MOSCOVA 11 (Agerpres). — În Uniunea Sovietică a fost lansat la 11 ianuarie un nou satelit artificial al Pămîntului, „Cosmos-52”. Pe bordul satelitului este instalat aparatul științific destinat studiului și continuarea a spațiului cosmic, în conformitate cu programul anunțat de agenția TASS la 16 martie 1962. Satelitul s-a plasat pe o orbită cu parametrii: perioada inițială de rotație 89,5 minute, distanța maximă de suprafața Pămîntului (la apogeu) 304 km, distanța minimă de suprafața Pămîntului (la perigeu) 205 km, unghiul de înclinație al or-

Situația politică din Vietnamul de sud

SAIGON 11 (Agerpres). — Potrivit unui comunicat al postului de radio Saigon, ultimii cinci membri din cei 15 cit cuprîndea Consiliul național au fost eliberați, întorcîndu-se la Saigon. Surse informativă arată însă că peste 70 de ofițeri colaboratori apropiați ai generalului Duong Van Minh, fostul șef al statului, nu s-au reîntors din regiunea unde se găsesc în detențiune.

În urma luptelor care au avut loc în apropierea localității Phong Phu, la aproximativ 135 kilometri sud-vest de Saigon, trupele guvernamentale au pierdut 20 de oameni, transmite agenția France Presse. Același agent arată că bilanțul pierderilor americane în Vietnam, la sfîrșitul săptămînilor trecute, se ridică la 9 oameni, dintre care doi ofițeri.

Coreene a propus crearea unei confederații a celor două părți ale țării

PHENIAN 11 (Agerpres). — După cum anunță agenția coreeană de presă, răspunzînd unei scrisori pe care i-a adresat-o Yoniu Kim, președintele Institutului pentru problemele coreene din Washington, în legătură cu problema unificării Coreei, președintele Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene, Kim Ir Sen, arată că aceasta „este o problemă internă a poporului coreean, în care nu se poate admite amestecul nici unei forțe străine. Problema coreeană trebuie reglementată de coreeni înșiși”.

Printre propunerile pentru rezolvarea echitabilă a problemei unificării Coreei, Kim Ir Sen citează stabilirea unui guvern central unificat care să cuprîndă toate păturile populației, alegeri generale libere care să se desfășoare în nordul și sudul țării, într-un mod democratic și liber, cu condiția retragerii trupelor străine din Coreea de sud. Președintele Cabinetului de Miniștri arată că guvernul R.P.D.

LA PARIS

SEMNAREA ACORDULUI CULTURAL DINTRE R. P. ROMÂNĂ ȘI FRANȚA

PARIS 11 (Agerpres). — Ca urmare a înțelegerii consemnate în comunicatul comun romîno-francez, dat publicității în luna iulie 1964, cu prilejul vizitei în Franța a delegației guvernamentale conduse de Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, guvernele romîn și francez au încheiat un acord cultural, care a fost semnat la 11 ianuarie la Paris, la Quai d'Orsay, de Corneliu Mănescu și de Couve de Murville, miniștrii afacerilor externe ai celor două țări.

La semnarea din partea romînă au asistat dr. Victor Dimitriu, ambasadorul R. P. Romîne în Franța, și membri ai ambasadei, iar din partea franceză Michel Habib-Delonce, secretar de stat al afacerilor externe, și înalți funcționari ai ministerului afacerilor externe.

Acordul semnat va favoriza colaborarea culturală între cele două țări: schimburi de profesori, sa-

vanți, lectori și bursieri, contacte în tre universități și bibliotecă, o mare largă difuzare reciprocă a cărții. Se va da atenție învățămîntului limbii romîne în Franța și limbii franceze în România. Relațiile existente în domeniul televiziunii, cinematografiei, schimburilor artistice, sportului și turismului vor fi menținute și dezvoltate.

Potrivit acordului se prevede instituirea unei comisii culturale romîno-franceze menite să vegheze la aplicarea prevederilor acordului și care va studia forme complementare de colaborare culturală.

După terminarea ceremoniei de semnare, dl. Maurice Couve de Murville a oferit un dejun în cinstea tovarășului Corneliu Mănescu.

Luni seara, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al R. P. Romîne, a părăsit Parisul plecînd spre București.

O scrisoare a lui Kim Ir Sen

Coreene a propus crearea unei confederații a celor două părți ale țării ca o măsură de tranziție, de asemenea instituirea unui comitet național suprem alcătuit în părți egale din reprezentanți numiți de cele două guverne. De asemenea — se arată în scrisoare — pot fi stabilite contacte economice între nord și sud, lăsîndu-se la o parte decădămi chestiunile de ordin politic.

R.P.D. Coreeană este gata să abroge pactele militare pe care le-a încheiat cu țări străine, cu condiția ca forțele armate americane să fie retrase din Coreea de sud și ca autoritățile sud-coreene să anuleze toate pactele și acordurile militare pe care le-a încheiat cu țări străine.

În încheiere, președintele Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene își exprimă speranța că unificarea țării va fi înlăturată prin lupta pe scară națională a întregului popor coreean.

Comoronență din Alger

ÎN CĂUTAREA DRUMULUI

Zilele acestea, o delegație parlamentară tunisieză, condusă de vicepreședintele Adunării naționale, a vizitat Algerul pentru a avea înțelegere cu reprezentanți ai parlamentului algerian. După cum relatează posturile de radio algeriene, convorbirile au avut ca obiect „crearea unui parlament magrebian”.

Magrebul arab a fost, în ultimele luni, mereu în actualitate. Mai întîi la Rabat, apoi la Tanger ministrul economiei și expertul ai celor 4 țări membre (Algeria, Tunisia, Marocul și Libia) s-au străduit să realizeze ceea ce aici este apreciat „un pas important spre unitate”.

Foarte adesea, altă cu prilejul difuzării reuniuni ministeriale magrebiene, cît și cu ocazia a diverse conferințe de presă, termenul utilizat este „înlăturăm”, ceea ce l-a determinat pe unii observatori să tragă concluzia că realizarea mult discutatei uniții magrebiene este o operă de lungă durată. Căci punerea în practică a politicii uniții, înscrisă în multiplele convenții bilaterale sau în patru, a fost nu o dată amînată datorită problemelor con-

troversate care nu de puține ori au dus la răcirirea relațiilor sau chiar la conflicte între unii sau alții dintre promotorii ideii uniții.

„Încet-încet, scria „Jeune Afrique”, țările Magrebului au început să înțeleagă că a începe prin realizarea uniții politice înseamnă a pune cărăuț la fața calilor”. De aici, preferințele pentru realizarea unei colaborări în primul rînd în domeniul economic. O conferință care a avut loc la Tunis a miniștrilor economiei ai țărilor membre ale Magrebului a hotărît să creeze un comitet permanent consultativ. În atribuțiile sale ar intra, printre altele, și armonizarea politicilor de industrializare duse de fiecare țară în parte, înînd seama de necesitățile naționale, studierea mijloacelor de finanțare și stabilirea cadrului general pentru schimburile comerciale și turistice. Statutul și reglementările de funcționare a comitetului consultativ au fost adoptate după lungi discuții la conferința din noiembrie anul trecut, în cadrul a Tanger cu participarea miniștrilor economiei ai celor patru țări. Aici se relevă însă că pînă în prezent nu a fost rezolvată nici una din problemele de ordin tehnic pe care le comportă aceste sarcini, înocă nu a fost stabilit calendarul tuturor acestor studii și reuniuni.

„Tot la conferința de la Tanger s-a hotărît crearea unui centru de cercetări industriale cu sediul la Tripoli. Comitetul de desăvîrșire a lucrărilor conferinței de la Tanger, „Jeune Afrique” scria: „Fiecare delegație a dat un caracter național revendicării sale și a abordat problemele Magrebului în funcție de problemele proprii ale țării sale”. În declarațiile de intenții și în scopul urmărit cei patru sînt de acord. Nu toți sînt însă de acord în ce privește detaliile și procedurile. „Neafîndu-se la nivelul celorlalte țări — scrie mai departe ziarul — care dispun de bogății importante, libienii se străduiesc să nu forțeze lucrurile”. În ce-i privește pe algerieni, „ei au sosit la Tanger cu intenția de a face ca lucrările să mergea repede. Planul lor de dezvoltare care începe în 1965 ar fi vrut să-l înscrie în contextul magrebian”.

„Experții tunisieni nu au ascuns preferința pentru acordurile bilaterale care, spunecul ei, sînt susceptibile să împînjă lucrurile înainte, în cazul în care unirea celor patru ar fi greu de realizat”. La rîndul lor, marocanii s-au pronunțat în mod hotărît pentru prudență. „Nu trebuie să ne grăbim, ci să mergem sigur” — spunea ministrul economiei al Marocului, Cherkaoui. Marocanii, a căror situație economică este încă dificilă, se tem să nu se prezinte în fața partenerilor într-o postură de inferioritate.

Fără îndoială evoluția pe linia realizării Magrebului depinde, în ultimă instanță, de măsura în care el ar putea contribui la înlăturarea crînelor majore ale popoarelor celor patru țări.

Constantin BENGHA

SCURTE ȘTIRI

DAMASC. Printr-un decret al Consiliului prezidențial, în Siria a fost format un comitet interministerial însărcinat cu studierea și supravegherea gestiunii celor 115 societăți naționalizate recent. Comitetul va examina, de asemenea, situația micilor acționari care, potrivit decretului de naționalizare, urmează să primească despăgubiri.

BUDAPESTA. Ileana Iliescu și Gabriel Popescu, solți ai Teatrului de Operă și Balet din București, au evoluat simbat seara pe scena Teatrului „Erkel” din Budapesta, interpretînd rolurile principale din baletul „Fîntîna din Baccisara”. Publicul a aplaudat cu căldură măiestria balerinilor romîni.

CAIRO. Într-un interviu acordat postului de radio Cairo, primul ministru sudanez, Khatim El Khalifa, a declarat că Sudanul sprijină forțele de eliberare din lumea africană și arabă. El a subliniat că Sudanul se pronunță împotriva amestecului străin în problemele interne ale țărilor africane și arabe și adoptă o politică de nealiniere.

BUENOS AIRES. În Argentina au fost adoptate, în mod temporar, o serie de restricții de import pentru a remedia situația peso-ului argentinian. De la aceste restricții, considerate de agenția Associated Press drept drastice, sînt exceptate importurile efectuate direct de guvernul argentinian, precum și unele produse printre care cele petrolifere.

TOKIO. Un grup de cunoscuți oameni de știință, artă și literatură au dat publicității o declarație în care cheamă poporul japonez să extindă mișcarea de protest împotriva intrării submarinelor atomice americane în porturile țării.

NEW YORK. Aproximativ 60 000 de docheri americani din porturile de pe coasta Atlanticului și Golfului Mexic au intrat duminică noaptea în grevă. Willard Wirtz, ministrul muncii, l-a ținut la curent pe președintele Johnson despre mersul negocierilor neresușite dintre docheri și armatori. Greva docherilor va pricinui armatorilor pierderi evaluate la aproximativ 25 milioane de dolari zilnic.

S.U.A.: În localitatea Pepperwood (California) inundațiile recente au provocat mari distrugerii. În fotografie: printru ruinele din Pepperwood

SALZBURG. Duminică seara au avut sfîrșit la Salzburg (Austria) lucrările întruniri reprezentanților liderilor a 14 partide social-democrate din țările Europei occidentale. Intrunirea, care a avut loc cu ușile închise, a fost prezidată de vicecancelarul Austriei, Bruno Pittermann. În cursul unei conferințe de presă, Pittermann a declarat că „întrunirea a abordat toate problemele de ordin național și internațional care interesează pe socialiști”.

STOCKHOLM. La 9 ianuarie, la Stockholm a sosit o delegație sovietică de lucrători din agricultură și silvicultură, în frunte cu G. C. Petrov, locțiitor al mi-